

Anul al 19-lea

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

4 cor. 40 bani.

2 cor. 20 bani.

pentru o jumătate de an
pentru un an
pentru două ani
pentru trei ani
pentru cinci ani
pentru zece ani
pentru cincisprezece ani
pentru douăzeci de ani
pentru treizeci de ani
pentru patruzeci de ani
pentru cincizeci de ani
pentru șaptezeci de ani
pentru optzeci de ani
pentru nouăzeci de ani
pentru o sută de ani
pentru o sută cincizeci de ani
pentru două sute de ani
pentru trei sute de ani
pentru patru sute de ani
pentru cinci sute de ani
pentru șase sute de ani
pentru șapte sute de ani
pentru opt sute de ani
pentru nouă sute de ani
pentru o mie de ani

Foaie politică
Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Congresul rasselor și Români.

La Londra s'a ținut în zilele de 26 Iulie și următoarele un congres al rasselor (popoarelor). Scopul acestui congres a fost dorința, pe care o au mai mulți frun-tuși ai neamurilor, ca popoarele să se cucurască unele pe altele și să se micșoreze între ele pricinile de ceartă, făcând tot-odată să înceteze dorința unor popoare să se războieze sau chiar nimic pe altele.

La acest congres au luat parte repre-zen-tanți nu numai ai popoarelor din Eu-ro-pa, ci și din alte continente, așa că pen-tru întâia dată s'au putut vedea strănși la un loc, pe lângă reprezentanții popoarelor negre, și Negri, Indiani, Chinezi, Japonezi, Arabi ș. a.

Comitetul partidului național român, urmăriind programul acestui congres și urmând pregătirile mari, pe cari le făceau în-țururi pentru a participa în număr cât mai mare la acest congres, ca să înșele în noua lume, a hotărât să trimită ca re- prezentant al poporului român din Tran-silvania și Ungaria pe neobositul nostru căpetitor național, părintele Dr. Vasile Lu-caciu. Și nici c'ar fi putut găsi bărbat mai potrivit pentru a reprezenta națiunea ro-mână, după cum a dovedit prin vorbirea ținută acolo.

Lordul *Weardeale*, care deschide con-gresul, arată dela început, ce spirit stăpâ-nesc pe oamenii, cari l-au convocat. Se vorbește pentru respectarea drepturilor na-ționale ale fiecărui popor, căci aceste drep-turi nu pot fi nici restrânse, nici micșorate în nici un fel de considerațiuni politice, fie de stat, fie de alt fel, și condamnă cu orice heghemonie (stăpânire) a unui popor față de alt popor. Politica nu poate să răpească drepturile popoarelor, căci aceste drepturi sunt izvorâte din legile veș-tice ale firii, care a dat ființă tuturor po-poarelor.

Prin toate vorbirile ținute de învățații la acest congres s'au tras ca un fir de purpură pentru libertatea deplină a tuturor rasselor, fie că se numesc națiuni, fie popoare, fie naționalități.

Profesorul dela universitatea din Berna, dl *Sergi* sbiciuește cu biciu de foc asupra naționalităților din Rusia, în de-osebiță a Românilor din Baserabia, precum și asupra națiunii române din Ungaria din cauza sovinișmului maghiar. Europeanii din Ungaria nu sunt Europeani.

Învățăatul italian, *Angelo de Gubern* a zis între altele: „Să nu creadă ni-mic politicianismul izvorât din vederi înguste de interese de stat sau de rassă

dă drept de stăpânire unui popor asupra altui popor“.

Președintele congresului internațional pentru pace și libertate, dl *Emil Arnaud* din Berna (Șvițera) a zis: „Să nu creadă cineva, că e destul să se spună, că într'un stat există libertate individuală, pentruca să fie rezolvată chestiunea libertății po-poarelor. Nu numai indivizii (oameni sin-guratici), ci popoarele, toți indivizii îm-preună, trebuie să fie libere, căci e o pro-stie să zici, că omul ca individ e liber, iar ca fiul unui popor e supus altui popor. Noi cerem libertate pentru toate popoarele, libertate pentru viața lor culturală, econo-mică și politică.“

Profesorul englez *John Macdonell* de-la universitatea din Londra și-a tipărit stu-diul său asupra rasselor din punctul de ve-dere al dreptului internațional. El cere vin-decarea nedreptăților, cari se fac Macedo-nenilor și Armenilor în Turcia, Românilor în Ungaria.

Căți-va gazetari jidano-maghiari s'au sfătuit să răspundă străluciților bărbați ai lumii culte europene. Dl Dr. Vasile Lu-caciu aflând despre aceasta, i-a sfătuit, să nu încerce așa ceva, de nu vor să fie ară-tate stările barbare din Ungaria în toată goliciunea lor. Au ascultat de sfatul frun-tașului nostru, în schimb însă au încercat să pună piEDECI, pentrucă iubitul nostru conducător să nu-și poată țineă vorbirea. Nici cu asta n'a izbutit, căci la 28 Iulie n. vorbirea s'a ținut (în limba franceză) și a fost acoperită de o furtună de aplauze.

Vorbirea părintelui Dr. Vasile Lucaciu e cântecul de mărire al neamului nostru românesc de pretutindeni. Dăm și noi din ea părțile, cari ne interesează mai mult, pentruca să fie cetite de toată lumea, bă-trân și tinăr, bărbat și femeie, și astfel în pieptul fiecăruia să bată cu mândrie inima la auzul vredniciei neamului nostru.

.... O nobilă odraslă a rasselor ome-nești constituie națiunea română din Ori-entul Europei.

În decursul multor veacuri trecute, pă-mântul locuit de Români și apele râurilor și mărilor, cari îi spală țărnișii, după răz-boaiile sângeroase de veacuri, au fost dru-murile și liniile mari de comunicațiune în-tre Apus și Răsărit. Și nu e atât de de-parte vremea, când la „Târgul Moșilor“ din București se întâlneau caravanele din Anatolia (Asia mică) cu negustorii din A-pusul Europei. Și astăzi putem constată, că din Carpați și din Balcani, până la Bo-sfor, întot Arhipelagul mediteran, și până în Alexandria, Smirna, Ierusalim și în toate porturile Mării-Negre până sus la Sinope

și dela Odesa pe o lungă linie de comerciu până sus în munții Caucaz poți comunica cu ajutorul limbii române.

Existența națiunii române, precum și originea ei etnică-istorică este ca și pro-clamată pentru toate timpurile prin ve-stita declarațiune a dinastiei Asanilor, prin împăratul Ioniță către papa Inocențiu III, când din Balcani trimite salutări fraților dela Tiberu și le spune în auzul lumii: *Nos, genere et sanguine Romani* (noi cei după neam și sânge Romani).

Istoria acestei națiuni începe cu Tra-ian, se continuă cu războaiele nesfârșite și neîncetate în contra dușmanilor cutropitori și astăzi se manifestă în silințele mărețe ale sufletului românesc, pentru conservarea și dezvoltarea culturii noastre naționale ro-mânești față de orice tendințe de cutropire și desnaționalizare.

Am fost și suntem la porțile Orien-tului european și în preajma popoarelor orientale, după poziția lor geografică, sen-tinelă neadurmită de cultură și civilizațiune națională română! Deși împărțiți politi-cește în mai multe state, reprezentăm în limba și ființa noastră etnică un popor uni-tar în cultură, o națiune de mai bine de 12 milioane, către care se adaug alte mi-lioane, cari vorbesc dulcea noastră limbă, așa că astăzi din creerii Carpaților poți merge cu limba românească, neîmpedecat, până'n Constantinopol, și mai departe, precum am amintit mai sus.

Și aceasta rassă nobilă, deși în parte suferă și astăzi într'o situație, care nu răs-punde aspirațiilor sale spre cultură și civilizațiune, a dat în cursul veacurilor oa-meni, eroi de nume mare: Ștefan-cel-Mare, Mircea, Mihai Eroul, Ioan Corvin Huniade și fiul său, regele Ungariei Matei, supra-numit „cel drept“.

Iată, de pildă, ce zice domnitorul Fer-dinand I în diploma sa către arhiepiscopul de Strigoni, Nicolae Olah, din 23 Noem-vrie anul 1548: „Acestea sunt originile a-proape ale tuturor neamurilor celor mai lău-date, între cari Valahii, conaționali tăi, nu sunt cel din urmă, ca și unul, despre care e constatat, că își derivă neamul dela în-sași stăpâna lumii, Urbea Roma, de aceea în limba lor și acum se numesc Romani; neamul acesta al tău a fost prea strălucit prin vitejie, a fost părintele multor prea aleși căpitani de războaie, între cari și Ioan Huniade, tatăl înaltului rege Mateiu, stră-moșii tăi, despre care se spune, că au strălucit mai mult pe timpul acela.“

.... Acest mărit congres este tribuna glorioasă, din care se vestește libertatea, egalitatea și frățietatea tuturor rasselor, și totodată se condamnă, se osândește orice

tendență de asuprire, de hegemonie, de supremație de rassă.

Înainte de culturii și a civilizației trebuie să dispară aceste tendințe neomenești, pentruca geniul omenirii să poată înainta neîmpedecat pe calea glorioasă a înfrățirii popoarelor, prin respectul raselor.

Națiunea română din Răsăritul Europei, în toate statele, în cari trăiește, reprezintă acest principiu și se luptă pentru înfăptuirea lui.

De veacuri a observat aceasta virtutea a Românilor marele istoric Bonfiniu și a însemnat în analele sale, spre veșnică mărirea a elementului românesc, următoarele: „Românii însă se vede, că au luptat mai mult pentru limbă decât pentru viață“.

Așa au fost părinții noștri, așa trebuie să fim și noi, în conștiința drepturilor noastre naționale și în virtutea culturii rasei noastre romano-latine!....

Soții Bârsan arestați. Dl și doamna Bârsan dela Teatrul Național din București vin în fiecare an vara pe la noi, ca să dea reprezentații teatrale. Amândoi sunt artiști talentați propovăduitori ai dulcelui graiu românesc și ai culturii române. Cu toate că sunt cetățeni de-aici dela noi, autoritățile vitrege mereu le-au pus tot felul de piedeci, dar ceeace au făcut acuma la Rodna, întrece și faptele Muscalilor din Sibiria. Artiștii noștri au vrut să dea două reprezentații în Sângiorzul românesc. Pretorul Hvasza din Rodna n'a vrut să dea permisiune decât pentru una, și anume pentru 31 Iulie, nu pentru 2 și 3 August n. Reprezentațiunea s'a dat, a succes strălucit, și cei doi soți au plecat cu trupa spre Vatra Dorna în Bucovina. *În Rodna au fost însă arestați, pentrucă la reprezentația din Sângiorz au declamat poemul „Carmen seculară“ de Anghel și Iosif, iar poezia aceasta frumoasă, care cuprinde istoria neamului nostru, ar cuprinde agitație și primejduiește astfel existența statului ungar.*

Intervenind dnii avocați Dr. Tripon, Dr. Uralea și V. Greavu, au fost liberați cu condiția, să plătească numai decât Ardealul și să plătească o amendă de 60 cor. Au plătit și au plecat apoi în puterea nopții pe frig și ploaie, preste munți în Bucovina.

Sărman stat nenorocit, despre care o ceată de tirani crede, că se prăbușește și printr'o poezie, când vei scăpa odată de conducătorii, cari te ruinează de-atâta vreme?

Le-au dat preste ghiară. Am fost dat și noi știrea despre obrăznicia oficiului postal din Budapesta, care a oprit două gazete românești din București, cu toată că erau trimise la Viena. După legile internaționale, guvernul unguresc poate opri gazete străine să între în Ungaria, dar nu le poate opri să treacă prin Ungaria în altă țară. Nici nu-i este ertat să-și vâre nasul într'un astfel de pachet. Deputatul român Grigorovici a interpellat în parlamentul austriac pe ministrii în privința acestei fapte nelegale a ministrului unguresc și a cerut totodată să spună celor din Budapesta, că nu va mai suferi pe viitor o astfel de îndrăzneală. La interpellarea deputatului român s'au asociat mai mulți deputați în frunte cu vice-președintele parlamentului austriac.

Ministrul a făgăduit, că va cerceia.

Știrea despre aceasta fărădelege a provocat o indignare generală între ceilalți deputați, cari toți își ziceau, că dacă guvernul din Budapesta își permite o astfel de faptă față de un Român din Viena, ce vor trebui să sufere Românii din Ungaria?

Batjocorirea armatei noastre în dieta. După bătăile întâmplătoare săptămâna trecută în dieta din Budapesta, contele Iosif Károlyi a crezut să mai pună și pupăza pe colac, declarând, că armata ungurească au fost numai cetele lui Kossuth din 1848, când au omorât zeci de mii de Români credincioși împăratului și au ars mii de sate locuite de Nemaghiari. Armata de astăzi a împărăției noastre e aceea, care a făcut slujbă de hoheri cu ajutorul Rușilor.

Iacă așa își bat nemeșii joc de ceice ne vărsăm sângele pentru Impărat și bună-rânduială în patria noastră. Pentru aceea însă ei sunt patrioți, și noi suntem trădători!

Din ticăloșiile dela Oradea mare. Pe preoții greco-orientali cari au venit să-și ia modesta congruă, trădătorul din Oradea mare i-a silit să arunce o coroană pe murdăria lui Slavici, „Zbuciumări politice“, în care acesta își bate joc de tot trecutul său. Rușine!

Feriți-vă de lupul în piele de oaie! În Zorlenț, comună românească în comitatul Caraș-Severin, cei câțiva slujbași străini și înstrăinați, au înființat o bancă jidano-maghiară. Treaba lor, de unde au strâns banii. E însă de condamnat faptul, că acești venetici i-au dat băncii numele românesc „Zorlentaua“, *cassă de păstrare*, ca să poată prinde în mrejele lor pe cei nepricepuți și slăbănogi dintre Români. În Zorlenț are „Albina“ agentură, iar „Poporul“ din Lugoj sucursală, așa că Românii vor ști, ce să facă.

Khuen și reforma electorală. Ca să mai astupe gura Justiștilor și celorce sunt contra legilor militare cerând mai întâiu reforma legii electorale, prim-ministrul Khuen-Hederváry s'a adresat cu scrisori cătră toate universitățile din țară, precum și cătră alte corporațiuni înalte culturale și economice, rugându-le să-și dea părerea cu privire la introducerea votului universal, și anume în timp cât se poate mai scurt. Spune totodată, că a dat ordin să se prelucere cât mai curând toate datele statistice ale recensământului (numărătoarei popoarelor) făcute anul trecut, ca să știe cum să croască legea cea nouă.

Schönaich se retrage. Ministrul comun de războiu e vorba să se retragă. Prea s'a dat pe brazdă cu guvernele ungurești și prea mult le-a făcut pe voie în privința slăbirii unității armatei comune, așa că cercurile contrare lui au biruit, silindu-l să demisioneze în curând. Foile jidano-maghiare se vaicăără acum.

O învățătură ar putea să tragă nu numai Schönaich, ci toți urmașii lui: armata împărăției noastre trebuie să rămână împărătească, cum a fost de veacuri. Făcând concesii azi unei singure naționalități (acum Maghiarilor), mâne vor trebui să se facă alteia (Cehilor, Polonilor etc.) și așa ne vom pomeni cu mai multe armate naționale, fără să mai avem armată comună și unitară în idei și dragoste pentru împărăția întregă.

Viena nu slăbește cu votul universal. Pe când deputații din Budapesta bătându-se și înjurându-se ca Tigani și Ieși, gazeta „Waterland“ din Viena din nou buchile cu privire la introducerea votului universal. Având legăturile curile cele mai înalte din Viena, și că cercurile hotărâtoare vreau ca să se teze odată nedreptatea, ca o mână de nemeși (nemeșii, baronii și grozii) să facă un lucru bun, să se pună deacum șul între Impărat și popoarele de sub pânirea lui.

Dragoste săsească. În Sebeș se scese se află în partea de meazănoaptea sărit a orașului mai multe grădini, pe magistratul voise mai de mult să le la coloniști nemți, ca să-și înmulțească mul săsesc așa după cum au învățat guvernele nedrepte din Budapesta. Se vede că n'au găsit flămânzi venetici, căci în mare din locuri au cumpărat-o Români. Acum Sebeșenii se vaicăără prin gazetelor, că în loc de stradă nemțască să a ființat una românească.

Sășii au căutat totdeauna să ne se. Asta se vede mai ales la Universitatea, mită pe nedrept săsească, care a acuma munții noștri plini de păduri și pășuni, toatecă chiar în actele cele vechi se apriat, că pădurile au să le folosească preună cu Românii și Bisenii, un pe care trăia în vremile vechi amestecat cu.

Prinși cu minciuna. Ajutorul de mar al Vienei, dl Franz Hoss a făcut o zită la Arad. De-aici s'a dus și în comuna nemțești de lângă Arad, Zaderndorf și radul-nou, fiind întovărășit de deputatul Iohann Philipp, tatăl renegatului Károly, și un gazetar jidano-maghiar. Cățiva slăbănogi au declarat dlui Hoss, că prejurările politice din Ungaria ar fi mult mai bune ca mai înainte, la ceas oaspetele a răspuns, că-i place să audă crul acesta și ar dori numai, ca tot să fie pretutindeni în Ungaria.

Vorbele acestea, presa jidano-maghiară s'a grăbit să le umfle și să vestească tuturor, că uite, Germanii din Viena s'au vins, că în Ungaria naționalitățile nu se asuprite. „Românul“, gazeta comitețului nostru național, și-a exprimat mirarea un ajutor de primar din Viena să p-lăudă guvernele ungurești. Dl Hoss, aflând despre minciunile jidano-maghiare, s'a bit să trimită o scrisoare „Românului“, spunând, că nici prin minte nu i-a tre să laude politica guvernelor din Ungaria față de naționalități, ci și-a exprimat mai dorința, ca în Ungaria să se facă adevărat dreptate naționalităților.

Partidele din Croația. De când se scăpat de năpasta guvernului coalitiei (Kossuth - Apponyi - Wekerle - Andrassy) bun — în Croația e o veșnică frământare între partide. Banul (guvernatorul) Croației își bate mereu capul să înființeze un partid nou, care să aibă majoritate în țara croată și să țină totodată cu țările la un nea dintre Croația și Ungaria. Cei din Budapesta înțeleg uniunea astfel, că să să poruncească în Croația și în cetul otrava maghiarizării să se vâre și trupul națiunii croate. Croații însă sunt un popor, care știu, și au știut totdeauna.

Nr. 31

gre independența, câtă o au, chiar și cu
mul. De aceea nici nu e cu puțință
un partid de mameluci, de slugoi. ai
din Pesta.

Acum de curând s'a înființat un par-
tunionist, numit partidul național pro-
Pesta. Cei din Pesta s'au înșelat însă
în așteptările lor, pentru că și parti-
d acesta a declarat cu tărie, nu numai că
scotesc pe Croați drept națiune poli-
tică și teritoriu deosebit, care își are teri-
toriu său politic deosebit, care are
proprie, ci sunt un stat deosebit, care are
legături cu Ungaria (ca bună-
înțelegere cu Austria) și care nu tri-
buie în dieta din Pesta deputați, ci numai
delegați, cum trimite Ungaria și Austria în
conferențe.

Croații își știu apără drepturile lor
naționale și dela ei pot mult învăța na-
ționalitățile din Ungaria.

Tricolorul.

În chestiunea tricolorului, „Românul“
din Arad publică următoarea înștiințare:
Dl deputat Dr. Ștefan C. Pop, la ru-
mărea mai multora, s'a prezentat la 1 Au-
gust din nou la dl ministru-președinte con-
tele Khuen Hederváry, aducându-i la cuno-
ștință abuzurile în chestiunea tricolorului
român, despre cari i-s'a raportat. Dl prim-
ministru a declarat, că din nou a luat cele
mai aspre măsuri pentru încetarea acestor
abuzuri, asigurându-l pe dl deputat Dr.
Pop, că în viitor nu se vor mai întâmpla,
ca chiar a pus în vedere pedepsirea ace-
stora, cari nu-i vor respecta ordinațiunea,
îndrumând autoritățile, că tricolorul român
numai atunci poate fi confiscat, când prin
el este evident se face demonstrație contra
statului.

Dl deputat Dr. Pop, fiind foarte ocu-
pat, nu poate răspunde deosebit tuturor,
cari i-au adus la cunoștință astfel de abu-
zuri, deci îi roagă să iee la cunoștință răs-
punsul acesta. Încât pentru viitor, deoa-
rece față de două sentințe conglăsuitoare
nu se poate apela, dl deputat roagă pe cei
interesati, ca în asemenea cazuri să înain-
teze cerere de revizuire, pentruca astfel
treaba să ajungă până la minister.

Adunare populară în Hațeg.

La adunarea populară, ce se va țineă
în 6/19 August (Schimbarea la față) pe
piază orașului Hațeg (comit. Hunedoarei)
sunt chemați toți Români din părțile ace-
lea printr'un convocator iscălit de domnii
Dr. Gavril Suciu, Dr. Victor Bontescu și o
mulțime de fruntași din comitatul Hune-
doarei. În aceasta adunare se vor discuta
ordinațiunea politică, votul universal și pro-
tectele militare. După cum se spune în
convocător, au făgăduit să asiste la acea-
sta adunare fruntașii noștri Gh. Pop de
Băsești, Dr. T. Mihali, Dr. V. Lucaciu, Dr.
I. Maniu, Dr. Aurel Vlad, Dr. Ștefan C.
Pop, Dr. I. Suciu, Dr. Iustin Marșieu, Dr.
R. Veliciu, Vasile Goldiș, Dr. S. Vladone,
Dr. V. Braniste, Dr. I. Pop, Dr. G. Girda,
Vasile Demian, I. Moța, V. C. Osvadă, Dr.
N. Comșa și fruntașul țaran bănațean Ioan
Vasii.

Indemnăm și noi pe frații români să
se prezinte în număr cât mai mare la a-
ceasta adunare, ca să-și dovedească și pe
teritoriu aceasta nemulțumirea cu stările cul-
turale, economice și politice din patria no-
astră.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Mociului și-a ținut
adunarea în puternica comună românească
Gădălin, la care au venit și din Cluj domnii
protopop Dr. Elie Dăianu, Dr. Amos
Frâncu și Iosif Orga. În numele despărță-
mântului Cluj, dl Dr. Frâncu dă comitetu-
lui o sută de cărțițe, ca să fie împărțite
între țărani din Gădălin. Din raportul co-
mitetului se vede, că s'au înființat două
biblioteci ambulante (cari trec din sat în
sat), că s'au ținut prelegeri populare de-
spre Asociațiune și folosul cetitului când
cu deschiderea bibliotecilor. Conferența-
rul economic al Asociațiunii, dl Coșciuc, a
ținut șase conferențe economice în cinci
comune de pe teritoriul despărțământului.
Se mai constată, că pe teritoriul despărță-
mântului sunt numai 13 membri ordinari,
cu toate că despărțământul are preste 30
de comune cu preoți, învățători și alți fru-
ntași români. Părintele V. Cerghizan din
Corpodea a vorbit foarte bine despre
muncă și cruțare. S'au strâns apoi 36 co-
roane, cari se vor da ca premii învățătoru-
lui, care va învăța pe mai mulți analfabeți
carte.

Despărțământul Hunedoarei consti-
tuit din nou, și-a ținut adunarea în *Hune-
doara*. Adunarea s'a deschis cu o vorbire
instructivă a dlui O. C. Tăslăuanu, delega-
tul comitetului central. Dl V. Osvadă a
vorbit despre „Rostul Asociațiunii în viața
poporului român“. Prelegerea a fost foarte
reușită, fiind ținută pe înțelesul tuturor.
Dela membri fondatori, pe viață, ordinari
și ajutători s'au strâns 2200 cor.

Despărțământul Dejului și-a ținut a-
dunarea în *Bizușa*. Dl Dr. T. Mihali arată
scopul urmărit de Asociațiune. Din raport
se vede, că pe teritoriul despărțământului
s'au ținut în anul trecut câteva conferențe
și 13 prelegeri populare. Cu aceasta oca-
ziune s'au înscris 6 membri pe viață, 10
ordinari și 6 ajutători.

Despărțământul Sătmăr-Ugocea și-a
ținut adunarea în comuna *Tiream*, în fața
unei mari mulțimi de țărani din loc și jur.
Directorul despărțământului, părintele pro-
topop G. Șuta, deschide adunarea îndem-
nând pe țărani la muncă stăruitoare pe te-
renul economic, arătând, că principala con-
diție pentru înaintarea materială sunt *to-
vărășiile*. Părintele C. Lucaciu vorbește
despre *beție, pizmă și lipsa de carte*.

Între țărani s'au împărțit cărți.

Seara a fost un *concert* foarte bine
reușit, dat de teologii din Oradea mare.

Despărțământul Murăș-Uioara a ți-
nut în vara aceasta prelegeri comunale în
satele Ciunga și Șpălnaca.

La *Ciunga* au plecat dela Uioara pă-
rintele Ștefan Roșian, profesor în Blaj,
domnii Dr. I. Morariu, adv. cu doamna,
Dr. V. Hossu, candidat de avocat și A.
Lupean, absolvent în teologie. Părintele
Roșianu a vorbit despre *alcoolism* (beție),
dl Lupean despre *biserica, școală și hăr-
nicie*. Țărani au ascultat cu însuflețire
sfaturile cuprinse în cele două prelegeri
foarte bine izbutite. De calde mulțumiri
s'a învrednicit dl adv. Maniu, care a dăruit
100 de coroane pentru școala cea nouă ro-

mânească, pe care o clădesc greco-orienta-
talii și greco-catolicii împreună.

La *Șpălnaca* a vorbit părintele proto-
pop Emil Pop despre *Asociație*, dl Lupean
despre *credință și carte*, dl Morariu des-
pre *părțile mai dese ale poporului*, părin-
tele Roșianu despre *buna întocmire a tra-
iului și despre dragostea de portul și lim-
ba națională*.

În comuna aceasta banca românească
„Soimul“ a parcelat la țărani români o
moșie nemeșească de 300 jugăre.

Dela sate.

Din Hodac.

*Goana contra tricolorului și a limbii
române.*

— 1 August n. 911.

În comuna noastră de când știu și
m'am pomenit, în Dumineci și sârbători,
ca încingătoare feciorii și cu deosebire fe-
tele și nevestele au folosit brăcinile tri-
colore, care se potrivesc la portul nostru,
dar acum ne urmăresc jandarmii pas de
pas și unde numai li-se dă prilej, ne iau
măndrele cingătoare tricolore și slujbașii
ne pedepsesc aspru, precum au pedepsit
mai în săptămâna trecută pe doi feciori la
târgul de țară din Sânt-Imbru Giurgiului
6 Maiu a. c. Cu ocaziunea aceasta feciorii
din jur se întrec în jocuri, venind multă
lume, ca să-i vadă. La doi feciori li-s'a
luat tricolorul și au fost arătați protopre-
torului, care le-a croit o pedeapsă de câte 7
zile închisoare și cu aceasta a fost mântuită
patria de primejdie.

Acuma de curând în una din Dumine-
cile trecute tot jandarmii din Sânt-Imbru
au întâmpinat pe stradă o femeie tină
din comuna noastră, cu numele Maria Pop
a flori, care era încinsă cu brăcina tricolor
care de față o avea și o au purtat încă că-
pătată dela părinții ei. Jandarmii i-au
luat-o fără multă vorbă, din care cauză
biata femeie de spaimă cum a tractat cu
ea, zace bolnavă pe pat. Desigur că și ea
v'a fi dată pe mâna nemilosului proto-
pretore, care i-v'a croi și ei o pedeapsă ca
celor 2 feciori de mai înainte. Căci ura
față de Români și de limba noastră e ne-
spus de mare, ceeace se poate vedea și
din următoarea întâmplare: Mergând un
om din comună la dânsul cu rugare, să sub-
scrie o cuitanță, spre a ridica dela precep-
torat o sumă oarecare de bani, după salu-
tul cuvenit roagă frumos, se 'nțelege că în
limba română a subscrie cuitanța. Proto-
pretorele îl îndrumă să vorbească ungu-
rește, omul nu știe și astfel îl aruncă afară.
Omul ca să iasă cu ispravă stă ce stă afară
pe gânduri, ca ce și cum să înceapă, iarăși
bate din nou în ușă după datină, și la
cuvântul „întră“, intră în lăuntru și salută
acum ungurește, rău bine cum a știut, cu
cuvintele: „jô nupot!“ Protopretorele „Na
hât mi a baj?? Omul zice: „Urff! iria o
țedula! Protopretorele, lăssa hogy tud
magyarul?! Omul zice: „tuț chiși“. Și
cu acestea 'i subscrie cuita și omul merge
cu ispravă.

De aici se vede ura față de noi și
limba noastră și tricolorul nostru, prin care,
dacă îl purtăm, nu voim demonstrații și lu-
cruri contra patriei noastre, ci-l purtăm că
se potrivește pe portul nostru frumos și
de ar face cu noi ori și ce, căci și de ne va
lua mândrul nostru tricolor de pe hainele

noastre, dar din inima noastră nici odată, căci prin pedepsele ce ni-se dictează, stârnesc în noi și mai mult iubirea și alipirea de el și simțul de neam.

Nicolae Maniu, econom.

Din Seliștat.

Comasare. — Fapte frumoase.

Comuna noastră Seliștat, tractul Agnita (comitatul Târnava mare), partea cea mai mare este locuită de Sași, dela care părinții și moșii noștri au cumpărat aproape tot pământul care-l avem în ziua de astăzi. Văzând națiunea săsască, cum lucră Românii pământurile dela părinții și moșii lor, cu atâta dragoste ne iubeau de trăiau cu noi ca cânele cu pisica. Nemai putând suferi batjocurile din partea Românilor, când le spuneam, că pământul acesta nu l-au adus din Holandra și Flandria, s'au sfătuit să ceară comasație, ca în felul acesta să-și răzbune, socotindu-se ca pe Români să-i pună tot pela marginea hotarului și pe părauă. Inșă rău s'au păcălit, pentrucă în zadar omul propune, că Dumnezeu dispune.

Noi ascultând de sfaturile părintelui Ioan Răduleț, până când a venit dl jude dela tribunal n'am descoperit planul nostru. In ziua aceea adunându-ne cu toții am ales pe lângă părintele 10 fruntași dintre noi, cari în numele tuturor au cerut un singur hotar, și am reușit cu hotarul cel mai potrivit, unde nu este nici un deal, numai un singur pănuș, totodată am reușit și cu locul de pășunat de 46 jugăre, pe care l-am cerut separat. Cel mai bun pământ de pășunat din hotar este al nostru al Românilor.

Sașii așa au fost de zăpăciți, încât numai acuma, după ce s'au deșteptat ca dintr'un somn adânc, văd că Românii și în viitor vor fi mai fericiți ca ei.

De când străbat în inimile tuturor învățăturile mult prețuitei noastre „Foaia Poporului“, se luminează și oamenii noștri (ceva preste 50 familii) din zi în zi, fiind cuprinși de dragostea către Dumnezeu și națiune, precum se poate vedea din următoarele:

Înainte cu 15 ani, până nu ceteau în foaie, înzadar ar fi cercat cineva ca să facă ceva spre binele bisericii și al școlii, astăzi însă, când poporul e luminat și fiecare e convins, că asupritul nostru popor numai și numai punând umăr la umăr și nedeslipindu-se de biserică și școală mai poate suporta greutățile care din zi în zi să înmulțesc, s'au decis, ca să zidească școală nouă corespunzătoare, văzând că pe cea veche au încuiat-o inspectorul de școle. Școala are să coste, după planul aprobat 15 mii de coroane.

In anul acesta un creștin cu numele Nicolae Uncheșel Nr. 100, a cumpărat pe sama sfintei biserici un potir (pahar) pentru sfânta cuminecătură cu 42 cor. și octoihul cel mic. Ieronim Căpriță Nr. 77 a dăruit 50 cor. ca să se cumpere icoanele cele împărătești, iară Nicolae Roman a cumpărat două candelale la ușa cea împărătească înaintea altarului cu 10 cor. Tot în anul acesta s'au cumpărat un rând de vestimente de liturghie din mătase cu 136 cor., la care au contribuit dl preot Ioan Răduleț cu 10 cor., Ilie Moldovan fost episcop 10 cor., Ioan Bugner cantor 10 cor., Vasilie Căpriță fost episcop 10 cor., Neculai Că-

priță cantor 2 cor., Nicolai Baciu 4 cor., George Moldovan episcop 5 cor., Neculai Flităr 2 cor., George Roman 2 cor., Nic. Bugneriu Nr. 105, 1 cor., Moise Puia 1 c., Ioan Căpriță 128, 1 cor., Anvrosie Uncheșel 1 cor., Teofil Căpriță 74, 1 cor., Ioan Novac 1 cor., Chirion Savu 4 cor., Gligor Datcu 2 cor., Ieronim Lupșa 1 cor. și Ioan Roman 2 cor., restul până la 136 cor. să se împlinescă din fundațiunea femeilor române, menită pentru înfrumșetarea bisericii, la care fundațiune au contribuit fiecare femeie cu 4 ouă la lună, din care s'au adunat o sumă frumoasă. Aceasta fundațiune s'au înființat la indemnul bunului nostru preot Ioan Răduleț, carele după zisa sfintei evanghelii conduce turma sa cu duhul blândetelor precum zice: „Păstorul cel bun și sufletul își pune pentru oi“, iară într'alt loc zice: „Și oile vin după dânsul că cunosc glasul lui“.

Ioan Bugneriu, cantor.

Ce scriu alte gazete?

„Românul“ (Arad). Oamenii cu multă învățătură sau aceie ocupă slujbe, trebuie să cunoască și limbi străine: dar un popor nu trebuie să cunoască decât limba lui. Nu numai, că așa e drept, dar nimeni n'a îndrăznit până acum într'o țară constituțională să tăgăduască pe față acest drept mai sfânt decât toate „ideile“ de pe lume și decât „patria“ însași.

In dieta din Budapesta, unde pun țara la cale câteva sute de deputați maghiari și abia cinci Români, s'ar putea vota o lege, care să ne scoată din țară. Nu-i vorba, ar fi cine să rădă...

Dar și școală ungurească în sat românesc nu e mai puțin de răs, dacă pe urma acestei glume proaste n'am suferi urmări astăzi.

Dacă guvernării noastre au îndrăznit să ia măsuri atât de silnice, încât copiii nemaghiari să fie constrânși să-și rostească rugăciunile în ungurește, apoi ne putem da seamă, ce luptă bărbătească și hotărâită trebuie să luptăm, ca să putem ajunge acolo, încât statul din dările noastre să facă în satele noastre școle cu limbă românească.

Dar aceasta nu se face decât prin strângerea tuturor rândurilor noastre, sub steagul partidului național și prin jertfa desinteresată a fiecăruia.

„Reichspost“ (Viena). Naționalitățile vor da, după legile cele nouă militare, în fiecare an 52,000 de soldați, iar Maghiarii 41,000. După cum se vede deci, naționalitățile aduc și în cazul acesta jertfele cele mai mari, pentruca apoi să fie maghiarizate cu ajutorul armatei. Starea aceasta n'are păreche în lumea aceasta, ca o majoritate (mai mulți) să fie în primejdie de-a fi desnaționalizată din partea unei minorități (mai puțini).

Politica aceasta e minunată. Naționalitățile dau majoritatea feciorilor pentru armată; când e vorba de-a furniza (vinde) materiale pentru războiu, se îmbogățesc Jidani, cari sunt favorizați în toate privințele în proiectul întreg: banii pentru armată îi dă monarhia și după cum e cota, iar șovinismul maghiar își va vedea poate în curând realizat idealul său.

Naționalitățile vor avea să plătească dările cele grele pentru armată, nu vor avea parte de favorurile legii din cauza situației lor și ce e mai mult, în fața tribu-

nalului militar vor trebui să abze-

limba lor maternă.
E firesc deci, că nemulțumirea...
naționalităților devine din zi în zi tot mai...
„Situația creată prin nouăle legi...
e critică atât din punctul de vedere...
lei îndreptățiri a tuturor neamurilor...
monarhie, cât și din motivul, că...
tualul proiect se dărâmă unitatea ar...
Astfel caracterizează „Românul“,...
partidului național român foarte nime...
tuația. Austria va trebui să cumpere...
toate acestea la aducerea acestei legi.

Stiri politice din străinătate

Portugalia. Adunarea constituțională a Portugaliei a votat în sfârșit constituția adevărată a țării. Ea a luat mai ales după constituția franceză ceeace nu e de mirare, fiind și Franța republică. Puterea executivă (implimentarea hotărârilor) e în mână președintelui publice, care numește ministrii și le dă drumul. Aceștia sunt răspunzători, ca și președintele celor două camere. Pe deputații din camera cea dintâiu îi alege poporul prin votul universal și direct, pe termen de trei ani. Pe deputații din camera a doua îi alege consiliile comunale, tot pe termen de trei ani. Amândouă aceste camere (cu excepția la noi dieta și casa magnaților, în România camera și senatul) se întrunesc, când e vorba să aleagă pe președintele republicii. Aceștia se aleg pe patru ani.

Turcia. In consiliul de ministri în săptămâna trecută în Constantinopol s'a constatat, că chestiunea Malisorilor și a Muntenegrului e regulată acum. Guvernul turcesc e învoit să facă linia ferată Scutari-Antivari până la granița muntenegrească. Regularea râului Boiana, cu toată și interesul Muntenegrului, se va face numai cu cheltueala guvernului turcesc.

In ce privește pe Malisori (Albanezi catolici), li s'au făgăduit următoarele: 1. Amnestie (ertare); 2. serviciul militar să facă parte în Scutari (Scodra), parte în Constantinopol; 3. se vor numi funcționari albanezi; 4. timp de doi ani vor fi scutiți de dare; 5. pot purta arme; 6. li-se va deschide școle comunale, precum și școli de alt fel cu cheltueala statului; 7. se vor construi mai multe șosele (drumuri împărătești), pentruca să aibă oamenii de lucru și să poată valoriza produsele tinătoarelor; 8. casele dărâmate se vor clădi noi; 9. li-se vor da cele preste 200 de coroane de coroane dăruite de Sultanul; 10. Dacă la cules, fiecare Malisor va primi delavatul pe zi câte o jumătate kg. de cucuruz pentru hrană.

Se vede deci, că s'au cumințit și partea aceea dintre Turcii tineri, cari credeau că trebuie să lucreze cu Albanezii, cum se crează guvernele din Budapesta cu naționalitățile.

Maroco. Germania și Franța n'au ajuns încă la înțelegere în privința acestui țări. Se spune, că Germania s'ar învoia să lase Franței mână liberă în Maroco, în schimb Franța să-i dea Germaniei o parte dintr'o colonie franceză. O parte din presa germană cere însă partea de apus a Marocului. Anglia a declarat, că nu se amestecă în pertractările germano-franceze, cu toate acestea își mobilizează flota de războiu.

Literatură și știință

Holera. *)

Historicul ei. — Măsuri de apărare.

Conferință ținută în 5 Februarie 1911 în Casa Națională din Sibiu.

De Dr. I. Beu.

Onorat public! După mai multe conferințe de cuprins literar și producțiuni artistice să-mi dați voce a vă întreține și cu o chestiune mai prozaică.

Fără îndoială, vă mai aduceți aminte, cum la sfârșitul verii trecute a răsunat dela un colț al țării la altul strigătul, că a intrat holera în țară. Ca un fulger a străbătut întreaga împărăția austro-ungară vestea, că la Viena s'au ivit două cazuri de holeră, după cari deja a doua zi, adică în 25 August anul trecut, a urmat un al treilea. Erau două femei și un matroz antracile. Erau două vaporas, care umbla între Pojona și Viena. După întoarcerea vaporului la Pojona s'a îmbolnăvit a treia femeie, despre care iarăși s'a constatat cu siguranță, că suferia de holeră asiatică.

Afară de cele trei cazuri amintite în Viena s'au mai ivit încă trei cazuri, dar abia în 9 Septembrie anul trecut, adică la două săptămâni și mai bine. Toți trei bolnavii din urmă aparțineau familiei unui grădinar, care locuia în o casă mică la marginea orașului. Familia aceasta nu a venit în nici o atingere cu personalul vaporasului „Regensburg“; dar s'a constatat, că în zilele dinainte de îmbolnăvire a primit un pachet de flori din Italia, unde holera bătuse deja dela începutul lui August. Fără îndoială, florile au fost udate cu apă molipsită de germenii holerei, cari s'au păstrat bine în călătoria ce au făcut din Italia, și ajunși în Viena au molipsit pe biata familie a grădinarului.

În Viena alte cazuri de holeră nu s'au mai ivit. În Ungaria însă, cu toate măsurile energice luate de autoritățile publice, nu s'a putut împedeca răspândirea boalei. După primul caz al bucătăresei de pe vaporul Regensburg au urmat altele și altele, mai ales în comunele așezate dealungul Dunării. Dintre toate comunele orașului Mohács a dat cele mai multe cazuri de îmbolnăvire; astfel, că în 22 Septembrie anul trecut ministrul internelor a fost silit a declara, că orașul Mohács este un focar de holeră și a lua apoi cele mai draconice măsuri. Vă este, cred eu, încă în memorie, că cete de jandarmi păziau orașul, ca nime să nu-l părăsească fără știrea autorităților. Numai grație acestor dispozițiuni este a se mulțumi, că epidemia nu a fost mai mare și că la finea, dar abia la finea lui Decembrie anul trecut ministrul a putut declara, că holera a dispărut de pe întreg teritoriul patriei noastre. Oare fără apropiată întoarcere? Vedeți, întrebarea aceasta este motivul principal pentru care se ține

*) Cu considerare la o seamă de știri despre holeră, care bătuse încă și anul acesta în mai multe țări, publicăm cu plăcere conferința vrednicului nostru medic din Sibiu, Dr. I. Beu, care ne-a pus la dispoziție aceasta descriere, ce cuprinde istoricul și unele măsuri de apărare contra holerei. Suntem siguri, că cetitorii noștri vor urmări cu atenție cele ce ne spune dl Beu, căutând astfel fiecare a-și înmulți cunoștințele, cari sunt de folos pentru a putea împiedeca lăfșirea acestei crude boale.

prelegerea de astăzi. În adevăr pericolul izbucnirii din nou nu a dispărut cu totul și e bine să fim pregătiți a-i putea opune cele mai bune mijloace de apărare și combatere.

Dar de unde a venit holera la noi? Fără îndoială, din țările sudice ale marelui imperiu rusec, iar aici a fost adusă din țările învecinate ale Aziei, unde se află, ca să mă exprim așa, locul ei de naștere.

Patria holerei este India, șesurile întinse ale provinciei Bengalia, în deosebi ținuturile de lângă râurile Ganges și Brahmaputra. Aici an de an seceră mii și mii de jertfe. Din aceste locuri s'a răspândit de nenumărateori și în celelalte părți ale Indiei. Cât e de veche holera, nu se poate spune cu toată hotărârea, dar urmele ei se găsesc deja în scrierile sanscrite și apoi în cele arabe; în literatura popoarelor europene o găsim amintită pentru prima oară la începutul veacului al 16-lea. De aci încolo însă tot mai des ne întâlnim cu numele ei.

La anul 1817 holera a trecut preste granițele Indiei, ivindu-se în cursul anilor următori în China sudică, pe insulele Iava, Borneo, Sunda, Filippine etc., apoi în Arabia, Persia, Siria, Palestina, iar în 1823 a trecut și în Europa, ajungând până la orașul rusec Astrahan.

După câțiva ani de liniște în 1826 o nouă epidemie se începe, tot din vechea patrie a holerei, care epidemie a durat până în iarna anilor 1837/8. Caravanele, corăbiile de comerț și peregrinajele la Mecca au fost purtătorii principali ai boalei. Caravanele au răspândit boala în Persia și în multe părți ale Rusiei; pelerinii au dus-o la Mecca și de aici în Azia mică și Egipt. Din Rusia a trecut holera în Austro-Ungaria și Germania mai ales în legătură cu revoluția din Polonia-rusească, iar în România, Bulgaria, Turcia prin corăbiile comerciale. Din Germania epidemia a trecut în Anglia, Franța, Belgia, iar din țările acestea s'au molipsit Canada, Statele-Unite din America, insula Cuba etc. Patria noastră încă a suferit mult pe urma acestei epidemii.

După ce în 1830 a vizitat marele imperiu al Chinezilor și Japonia, s'a retras iarăși în vechea ei patrie. Dar deja în 1846 ia din nou întinderi mai mari. În 1847 molipsește întreaga Rusia; profită în anul 1848 de răscoala din Ungaria făcând și în patria noastră mari stricăciuni. În 2—3 ani a cuprins toate țările din lumea veche și cea nouă, cari aveau legături comerciale una cu alta.

În anul 1850 s'a făcut liniște în jurul holerei, dar nu pentru mult timp. Deja în anul 1852 și-a început din nou călătoria în lume pornind, bine înțeles, tot din Bengalia. De astădată s'a putut constata un lucru până aci necunoscut. Epidemia s'a ivit în provinciile sudice rusești și în Polonia, deodată, fără a se putea ști legătura între aceste două epidemii.

O amintire deosebită merită strașnica epidemie din orașul München, la anul 1854, și cea din Crimeea, care a secerat foarte multe jertfe în armatele beligerante. Această epidemie nu a cruțat nici imperiul austro-ungar, în anul 1854 au suferit foarte mult cu deosebire orașele Viena și Budapesta, dar în anul următor epidemia a surprins întreg imperiul răspândind pretutindenea spaimă și jale. Epidemia în Cri-

meia, Turcia și Austro-Ungaria: între astfel de împrejurări nu puteau rămânea cruțate nici bietețele principate românești, pe atunci încă neunite. În același timp epidemia a bătuit în mod înspăimântător în India răsăriteană, în Persia, Arabia, China și Japonia și în America nordică.

În anul 1855 o întâlnim cu deosebire în țările din sudul Europei, în Statele-Unite, în Columbia, Venezuela și Brazilia. În anii proximi s'a rărit în cele mai multe țări; epidemii mai considerabile s'au constatat în Abesinia, Țara Somalilor, Zanzibar și Magadascar, în fine în Finlanda, Suedia și Norvegia.

O nouă și strașnică epidemie ne aduce anul 1865. La începutul acestui an o corabie din Bombay a adus mai mulți pelerini mohamedani în ținutul arabic Yemen, de unde au plecat la orașul sfânt Mecca, în care erau adunați circa 100 de mii de oameni, din toate țările Islamului. Pelerinii au adus cu ei germenii holerei, au provocat o molipsire generală între mulțimea credincioasă, care la rândul ei a dus boala în toate părțile. Mai curând s'a răspândit holera în țările de pe litoralul Mediteranei și de aci în celelalte țări ale Europei. Ca să vă puteți face o idee despre strașnicia acestei epidemii, amintesc că în anul 1866 au pierit de holeră în Ungaria 30,000 de oameni, în Bohemia alți 30,000, în Moravia 50,000, în Prusia 114,683 și așa mai departe, pretutindenea moarte și jale ca pe timpurile ciumei. Epidemia aceasta nu a cruțat nici o țară, cu oarecari legături comerciale. În America au suferit mult republicele cu populație romanică. În anul 1868, după cinci ani de boală, întreruptă numai de gerul iernii, epidemia se părea a se fi stăns, abia câteva cuiburi mici rămăseră în vastul imperiu rusec. Dar în anul 1871 o nouă epidemie se începe, care numai în Ungaria a secerat 190,000 de jertfe (1872 și 1873). Dela 1875 până la 1881 a fost liniște, dacă abstragem dela epidemiile din Bengalia și dela epidemiile trecătoare între pelerinii dela Mecca. (Va urma).

Cântece populare.

I.

Tot trecând la mândra dealul
Mi s'a despotcovit calul,
Nu e vina calului
Nici a potcovarului,
Dar e vina tot a mea,
Că prea des mă duc la ea.
E vina mândruței mele
C'a pus casa 'n locuri rele,
Între dealuri și vâlcele
Vai de dorurile mele.

II.

Astă noapte să certa
Sufletul cu inima:
— „Ce te plângi inimă rea,
Că tu dacă vei muri,
În pământ vei odihni,
Dar de mine e mai rău
Că mi-e drumul lung și greu,
Voi lua faptele 'n brață
Și-oi sta cu Dumnezeu față,
De vei fi făcut vr'un rău,
Ți-l voi trage numai eu.

III.

Preste deal pe sub pădure
Să duce-o nevastă 'n lume
Fugită dela bărbat

Cu copil nebotezat.
Pruncul plângea cu suspin,
Maică-sa-i vorbește lin:
„Taci copile, nu mai plânge,
Că pe-aci-i pădurea deasă,
Și ne-aud hoții de-aasă.

Nici vorba n'a isprăvit,
Hoții 'n cale le-a eșit:
— „Nevastă albă la față,
Aruncă-ți pruncul din brață“
— „Ba nu mi-l voi arunca

Că-i dela inima mea“.
Căpitanul s'a 'uclinat:
— „Nevastă fără bărbat,
Vrei să-ți vezi pruncul ucis
Ori să-l lași, precum ți-am zis?“

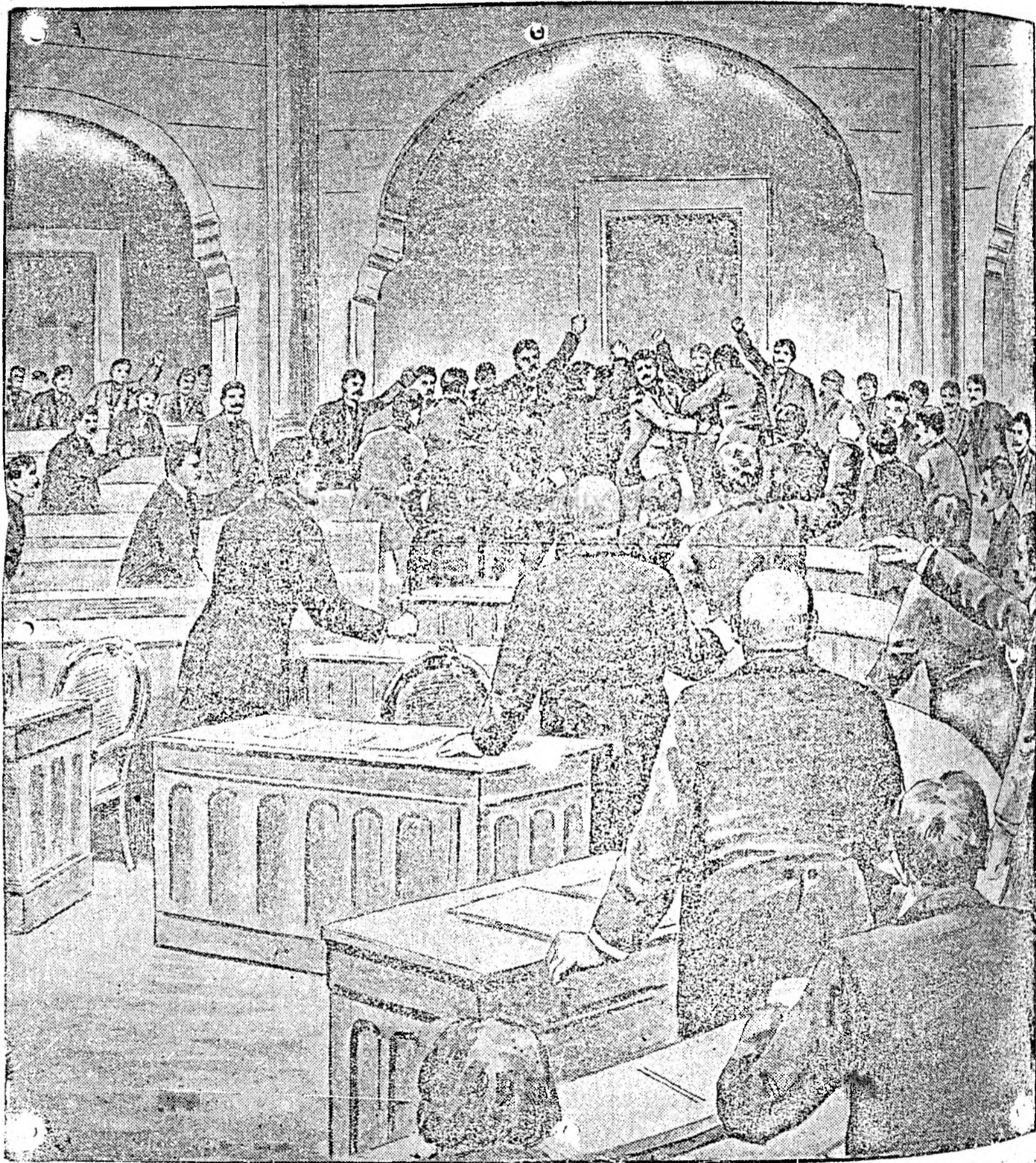
Că-i vom face-un legănel
Intr'un vârful de copăcel,
Vântul ți-l va legăna,
Ploile ți-l vor scărda,
Paserile-l vor hrăni,
Și Dumnezeu l'a 'ngriji.“

Nevasta a'ngenunchiat
Și de tâlhari s'a rugat:
— „Ridicați topoare 'n vânt
Și ne culcați la pământ,
Ori de-ții ca să ne duci,
Căpitane de haiduci,
Fă cu noi ce vei voi,
Numai nu ne despărți.“

(Cântate de Maria Moșă, Săliște.)

Maria Cunțan

Obstrucție și bătaie în dieta unghurească.

Am spus, că deputații țăsthiști, ajutați de cei kossuthiști și ai partidului popular, fac obstrucție în dietă, adică țin vorbiri lungi și fără vlagă; fac tot felul de propuneri, pentru care cer mereu votare nominală, numai să nu se poată vota legile militare. Într-una din ședințe a vorbit un deputat guvernamental. Unul din opoziție cu numele Pal a strigat: „Dați-i o scuiță!“ Deputatul guvernamental Pozsgay i-a răspuns: „Aduceți-o, ca să ți-o aruncăm

în cap“. Atunci Pal a sărit asupra lui Pozsgay și înjurându-l, cum știu ei pe Pustă, i-a tras o palmă de s'au pomenit și deputații, cari dormiau. Au sărit cu toții, ca să-i despărță, au făcut gălăgie mai mare decum e de obicei în dietă, destul, că eră ca și când s'ar fi încăierat mai multe lăi țigănești. Președintele a suspendat (închis) ședința, apoi a deschis-o iară. Cei doi deputați se vor bate în duel, un fel de comedie domnească, unde se împușcă, fără

să se nimerescă, apoi totul va întă în ogașa veche.

Iacă așa mănâncă deputații ungari banii țării și vremea, care ar trebui s'o folosească pentru binele popoarelor din Ungaria.

Icoana noastră arată tocmai momentul încăierării, când deputații guvernamentali sar asupra lui Pal, ca să-l oprească de la continuarea teatrului.

Observări dela sate.

— In formă de poezii populare, cu o ilustrație. —

Foaie verde siminic,
De mult nu v'am spus nimic.
Nu că doară n'aș fi vrut,
Dar mă credeți, n'am putut.
Că de patru săptămâni
Am fost tot cu pușca 'n mână.
Și 'n loc de-a vă povesti
M'am datat a țelui.
In loc se sbiciuiu păcate
Am purtat vițalu'n spate,
Prin orașe și prin sate,
Preste locuri depărtate,
Pe unde n'am umblat eu
Și nime din neamul meu.

Foaie verde măr rotat,
Dar pe unde am umblat,
Multe mi le-am însemnat,
Ca se vi le spun și vouă...
Se 'ncepem viață nouă.
Că zău prea ne-am deochiat
La vorbă și la purtat.
Ne-am prea stricat sufletește,
Dumnezeu sfântul ne ierte.

Dintre multe alte rele,
In aceste timpuri grele,
Avem un păcat chiar greu:
Nu cinștim pe Dumnezeu.

Undeva, unde-am umblat,
Sta la poartă-un om bogat,
Era chiar în zi de praznic
Și-a fost atât de obraznic,
Când preotul l-agrăi:
„La biserică-i veni?“
El răspunse mănios:
— „Dar la ce? Căci n'am folos
De minciunile ce minți
Despre ceriu și despre sfinți,
Știu eu și fără a-mi spune,
Ca se fac doar fapte bune,
Mai bin' văd de grajd și vite,
Mergi în treabă-ți deci părinte!“

Și părintele s'a dus
Cu gândul la cel de sus.
In biserică-a intrat,
De slujbă s'a apucat...
Când era pe la tocat,

S'a iscat un foc în sat,
In curtea celui bogat.
Și-a arși casa, a ars șura.

— Se scoatem învățătura:
Dumnezeu nu dă cu parul,
Dar ne bate cu amarul,
Deci creștini să fim cu toții...
Și să ne creștem nepoții
In frica lui Dumnezeu.
Mă asculte bun și rău...
Dacă vrea — iar dacă ba,
Pățească și el așa...
Ce-a pățit omul bogat
Dar cu sufletul stricat.

Petrea Dascălul.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 10 August n.

Sărbările culturale dela Blaj. Programul serbarilor ce se aranjează în Blaj, cu prilejul adunării generale a Asociației și a Societății pentru fond de teatru român, s'a stabilit în modul următor:

Duminică în 27 August n. primirea comitetelor centrale ale „Asociațiunei“ și ale Societății noastre teatrale, după care urmează o convenire la hotelul „Univers“.

Luni în 28 August n. după sf. liturgie în catedrală, celebrată de I. P. S. Sa Metropolitanul, ședința I a Asociațiunei. După ședință deschiderea expoziției culturale și hanchet. După amiază cortegiu etnografic și petrecere populară. Seara concert.

Marti în 29 August n. după liturgie procesiune la biserica parohială, unde se va celebra un parastas la mormintele metropolitului Șulutiu, Timotei Cipariu și a celorlalți întemeietori ai Asociațiunei. După parastas prima ședința a „Societății teatrale române“, apoi ședința festivă a secțiilor literare. Dl *Dr. Iosif Popovici* va ține o conferință comemorativă despre Ioan Maiorescu, iar dl *Octavian Goga* despre literatura ardeleană în veacul al XIX-lea. După amiază ședința a doua a „Asociațiunii“, iar seara reprezentarea baladei „Mănăstirea de Argeș“ și bal.

Miercuri în 30 August n. După liturgie împreună cu doxologia cea mare, ședința a II-a a Societății teatrale. După amiază petrecere populară în grădina din Vesa, iar seara teatru.

Sborurile inginerului Aurel Vlaicu. Aeronautul nostru ardelean, dl Vlaicu a făcut săptămâna trecută câteva sboruri foarte isbutite cu aeroplanul lui cel nou. Se știe, că aeroplanul cel dintâiu l-a vândut ministerului de războiu al României, iar el s'a apucat și în iarna aceasta și-a făcut un aeroplan nou. Cu acesta s'a ridicat la o înălțime de 200 m., încunjurând de trei ori câmpul cel mare. S'a constatat, că aeroplanul cel nou are o iuteală mai mare (în 6 minute a făcut 14 km.) și o stabilitate mai sigură. Dl Vlaicu are de gând să plece în străinătate, ca să ia parte la unele întreceri cu aeroplanul lui. Sperăm să-l vedem atunci și la noi.

Trupa A. P. Bănuț la Șomcuta. Ni se scrie: Zile plăcute de mare bucurie și entuziasm cultural am avut Români din Șomcuta și jur în zilele de 29 și 30 Iulie, când trupa de artiști sub conducerea dlui A. P. Bănuț ne-a însuflețit cu producțiunile de teatru și concert. Cunoștințele muzicale perfecte ale d-șoarei Voileanu au fost recu-

noscute și de străini, cari i-au dat premiul întâiu la conservatorul din Viena. Dl Bănuț e pentru noi ceea ce a fost în trecut Milo. Dl Ionel Crișan ne-a mișcat până la suflet cu doinele frumoase, cântate cu voce plăcută de bariton, iar dl Calmuschi a stărnit, prin declamațiunile sale, aplause meritare.

Cât de dornic e publicul românesc de pe la noi de-a vedea astfel de misiuni apostolice ale culturii neamului nostru, s'a dovedit și cu acest prilej, căci la producțiuni au luat parte preste șapte sute de persoane, cărturari și mulți țărani din Chioarul nobil. *Elie Pop*, inv. pens.

† **Tache Protopopescu**, unul dintre fruntașii partidului național-liberal din România, a murit săptămâna trecută. A fost unul dintre propagatorii însuflețiti ai ideii naționale, interesându-se pentru noi Români de dincoace totdeauna cu multă căldură. El s'a ocupat mult și cu studierea cămătăriei, care storcea pe țărani din România înainte de înființarea băncilor populare.

Intreprindere nouă românească. Societatea pe acții „Doina“ din Beiuș (Bihor) și-a început la 31 Iulie n. activitatea. Ea are librărie, tipografie, legătorie și editură românească. Doamne ajută!

Cununii. D-șoara *Paraschiva Giurcoiu* și dl *Nicolae Jianu*, comerciant în Rășinari, și-au sărbătorit cununia lor religioasă Duminică în 6 August n. în biserica gr.-or. din Rășinari.

— D-șoara *Leontina Peligrad* și dl *Nicolae Cornea*, întreprinzător de zidiri, își sărbătoresc cununia lor religioasă Duminică în 13 August n. în biserica cea mare din Săliște.

Burse (stipendii) dă Asociațiunea din Sibiu din fundațiunea Teodor Sandul, anume două de câte 400 cor. la tineri dela școalele de lemnărie și metalurgie din Aiud, Cluj, Murăș-Oșorheiu și Timișoara, școala pentru industria lemnului din Brașov, cea de ceramică din Zlatna, cele de țesătorie din Késmárk și Cisnădie. Dacă nu vor fi concurenți dela aceste școale, se dau la elevi dela școalele inferioare de agricultură, grădinărit, vințelari din Lugoj, Sân-Miclăușul-mare, Șimleu, Mediaș, Budapesta, Aiud. — Bursa de 700 cor. se dă tinerilor dela școalele superioare industriale din Budapesta și Cașovia, iar lipsind aceștia, dela școalele superioare de agricultură din Magyaróvár, Cașovia, Debreșin sau Cluj.

Se va lua în considerare numai *cere-rile înaintate până la 1 Septembrie nou 1911*, însoțit de 1. certificat de botez; 2. certificat de avere al concurenților și al părinților; 3. certificat de moralitate; 4. certificat de sănătate; 5. certificat despre praxa și studiile făcute; 6. eventual un act, prin care să-și dovedească înrudirea cu fondatorul, căci cei înrudiți, fiind egali cu ceilalți, vor fi preferați.

Ceice vor primi bursa, trebuie să se oblige în scris, că se vor stabili în Ungaria pe teritoriul locuit de Români. In caz contrar vor avea să înapoieze Asociațiunii, în curs de 15 ani după terminarea studiilor, suma primită ca bursă din aceasta fundațiune. Aceasta obligațiune va fi semnată și de părinții sau tutorii bursierilor. Bursele se vor liberă numai când bursierii vor dovedi, că sunt înscriși la vr'una din școalele amintite mai sus.

O nouă invenție românească. Cu deosebită plăcere aflăm despre o nouă invenție românească. E vorba de dl *Iacob Popa*, din Măgherat, comitatul Aradului, care terminând 4 clase gimnaziale, apoi o școală silvică, a trecut în România, unde a fost funcționar la domeniul coroanei române. A venit apoi în patrie, ca să-și facă serviciul militar. Aici a inventat un aparat (o mașină mică), cu ajutorul căreia se poate măsura la câmp, în orice stare ar fi armata, orice distanță în câteva secunde, fără a mai fi trebuință de socoteli. Dl *Popa*, care de prezent servește la Reg. 31 din Sibiu, și-a înaintat planul aparatului ministrului de războiu cu rugarea să fie chemat în arsenalul din Viena, ca acolo să se facă sub supravegherea lui.

Aparatul acesta e de cea mai mare însemnătate pentru armată mai ales și noi felicităm din toată inima pe dl *Popa* pentru invenția sa, care ne face cinste nouă Românilor.

Un învățător român ca prigonitor al tricolorului. Ni-se scrie din Saschiz: Indignați până în adâncul sufletului de purtarea învățătorului confesional dela noi, care decând cu noua lege a lui *Apponyi* nu mai respectează nici autoritățile noastre bisericesti-scolare, nici bunacuvința, crede, că-și va prelungi, spre nenorocirea noastră, petrecerea între noi, făcându-se coadă nepoftită la toporul străinului. E cunoscut cazul, când a pârât în vara aceasta pe jandarmii, cari au asistat la o petrecere a noastră, pentru că n'au oprit purtarea tricolorului de cătră fetele și nevestele noastre. Tricolorul nu era purtat ca demonstrație, căci era o parte din portul lor. Văzând, că sergentul major nu-l bagă în seamă, l-a amenințat, că-l va pârî la comanda superioară. În felul acesta crede nenorocitul, că-și va face merite la străin, putându-și bate joc de noi. Până când vom mai fi siliți să suferim un astfel de om între noi?

Un binevoitor.

Despărțământul Nocrich al Asociațiunii invită pe membri săi și pe alți binevoitori la *adunarea generală*, ce se va ține Duminică, la 13 August st. n., ora 1 după amiază în comuna *Cornățel*. Cu prilejul acesta se va aranja și o producțiune teatrală.

Școala industrială, susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiu, între alte lucruri frumoase pregătește și *odăjdii*, aplicând și la acestea numai motive originale românești. Materialul ce se întrebuințează la pregătirea odăjdiilor e de calitate cea mai bună. Preoții noștri ar face un lucru de laudă, dacă având trebuință de odăjdii s'ar adresa cu comanda lor cătră școala amintită (Sibiu, Str. *Schewis* nr. 15). Suntem deplin încredințați, că cu odăjdiile pregătite de școala industrială vor fi mulțumiți, fiind și mai frumoase și mai durabile ca cele confecționate de fabricile străine, cari nu se uită decât la câștig. Reuniunea femeilor române din Sibiu, prin confecționarea de ornate bisericesti nu umblă după câștig, scopul ei este a da ocaziune bisericilor noastre, ca să se provadă cu ornate frumoase și trainice și a introduce pretutindena motivele de artă românească. Fără îndoială un scop nobil, care merită toată atențiunea din partea preoțimii noastre de ambele confesiuni.

Gazeta „Poporul Român“ și-a mutat redacția și administrația dela Budapesta la Arad, unde se tipărește acum în aceeași tipografie proprie, ca și „Românul“.

Școală nouă. Din Dretea (comitatul Clujului) ni se scrie: De trei ani de zile copiii noștri băteau străzile, fiindcă nu aveam școală. Poporul văzând, că e rău fără școală cum se cade, a hotărât clădirea unei școale nouă, la care s'a pus temelie în 28 Iulie. Laudă vrednicului popor și conducătorilor lui. *Petru Coldea*, econom.

Ce poate face dragostea de limbă. Satul *Colibi* cu vre-o 90 de familii rispite pe dealuri e o filie a parohiei Berghin din protopopiatul Sebeșului. Până acum n'au avut încă școală Români din acest sat. Și ei s'au convins însă, că fără școală românească n'o să mai poată face față așa de ușor vremurilor grele de-acum, de aceea au hotărât să-și clădească o școală, pentru care au votat în bani un arunc de 6400 cor., câte 80 și 40 cor. de om, după puterea fiecărui. Au regulat și salariul învățătoresc, care va fi plătit din repartitie și din ajutorul de stat.

Români din Racovița la ministrul de justiție. Din Racovița (comitatul Sibului) primim din izvor competent următoarea informațiune:

Comuna *Avrig* a intentat din nou proces contra comunei *Racovița* pentru un teritor de pădure și pășunat din muntele „*Racoviceanul*“. — Procesul se va pertracta la fața locului în munte în jumătatea întâi a lunii Septembrie anul curent. În acel proces sunt citați la vre-o 305 martori toți săteni români. — Referent este numit din partea tribunalului din Sibiu judecătorul *Klie Antal*, un om care nu știe românește. — Comuna *Racovița* a cerut însă dela președintele tribunalului din Sibiu, ca acela să rândue un judecător, care să știe românește, presidentul tribunalului *Dr. Kemény* a respins însă cererea comunei *Racovița*. În urma acestui refuz reprezentanța comunei *Racovița*, a trimis din simul ei o deputațiune deadreptul la Pesta, la ministrul de justiție *Székely Ferencz* să-l roage, ca să satisfară dreapta cerere a comunei.

Deputațiunea a fost primită Joi în 3 August 1911 de cătră ministru, care a fost rugat prin părintele *Valeriu Florianu* să asculte și îplinească dreapta cerere a comunei *Racovița*, hotărînd înlocuirea judeului referent neștiutor de limba română cu altul, care să o cunoască. Ministrul *Székely* a ascultat dreapta jalbă și a declarat de justă cererea comunei *Racovița*, promițând că o va împlini.

Până aci informațiunea. Ținuta președintelui dela tribunalul din Sibiu e o nouă dovadă, că slujbașii, cu cari ne-au bătut guvernul, n'au în vedere interesele dreptății, ci tocmai contrarul. Căci a trimite un jude topor, care nu ne cunoaște limba, să asculte preste 300 de martori, toți Români, cari n'au trebuință în toată viața lor de o limbă străină, e o curată batjocură. Batjocura însă e veche, căci la tribunalul din Sibiu după drept și dreptate nici n'au ce căută juri de naționalitate maghiară, ci numai Români și Sași. Aceasta o cere chiar spiritul legii de naționalități.

Împăratul nu va merge la manevre. După cum se spune, împăratul nu va merge anul acesta la manevrele împărătești, ci se țin în partea de mează-noapte a la gariei. Asta din cauza bătrănelor. Deși armatei sunt conduse mai mult de prinșele moștenitor, arhiducele *Francisc Ferdinand*.

Trăsnet într-o biserică. Preste comuna *Balșa* din comitatul *Hunedoarei* s'a descărcat o furtună grozavă cu tunete și fulgere. Oamenii erau tocmai în biserică, când a trăsnet în acoperișul ei. Îngrozii, și-au pierdut mintea și s'au îngrămădit toții înspre ușă. Aici au început să-și deghionturi, să se împingă, căci fiecare voia să iasă mai curând afară. După ce s'a golit biserică, jos pe podeală zăceau cinci femei moarte și trei rănite greu. Le striviseră în picioare.

Întâmplarea aceasta dureroasă arată din nou, cât e de rău, când omul își pierde mintea. Cu tot trăsnetul, oamenii ar fi avut timp să iese cu rândueală din biserică aprinsă, căci atunci nu s'ar fi întâmplat moarte de om. Bărbații de-acolo au mai dovedit o mare sălbătăcie, pentru că creștinul la vreme de primejdie caută să scape mai întâiu pe cei slabi, adică pe femei și pe copii.

Aviz. Cursurile „Școalei pentru economia și industria de casă“, susținută de „Reuniunea femeilor române din Sibiu“, se începe la 1 Septembrie n. Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor, conservarea poamelor și legumelor, spălătul și călcatul rufelor, confecționarea rufelor etc.; b) învățământ teoretic: economia de casă, contabilitatea etc. Instrucțiunea secțiunii industriale cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut. E de dorit, ca elevele să se prezenteze punctual pentru a lua parte la pregătirile pentru inaugurarea festivă a noului local al școalei în casa proprie a reuniunii.

Informațiuni se pot primi dela Comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“.

Holera bântuie în *Constantinopol* cu furie tot mai mare. Deasemenea s'au îmbolnăvit mulți soldați turci în *Albania*.

În *Italia* holera s'a ivit la *Civita-vecchia*, aproape de *Roma*.

În *Austria* au fost la *Hussiatin*, aproape de *Lemberg* (*Galiția*) mai multe cazuri de holeră, între cari două mortale. În *Triest*, port austriac lângă *Marea Adriatică*, au fost până acum 22 de cazuri.

Cazuri bântuite au fost și în *Franta*. *Ciuma* s'a ivit de nou în *Odesa* (*Rusia*).

Focuri mari. Din toate părțile vin știri despre focuri mari. În *Germania* ard păduri întregi, în țara noastră au ars în multe locuri întreaga recoltă a bietilor oameni. Într-o comună din comitatul *Popoani* au ars 14 case și toate clădirile economice, pline cu fân, paie și alte nutrețuri. În comuna *Nagyerebles* au ars 46 de case și 96 de clădiri economice. În cele mai multe locuri, focul s'a iscat din negrijă. Se'nțelege, că dintre cei arși numai o mică parte a fost asigurată. E rău, când oamenii nu se cuminesc de loc, cu toate, că sunt pășiți.

ECONOMIE

Negustori români, întovărășiți-vă!

La câteva zile după primirea scrisorii dlui A. Popescu, am primit și scrisoarea, căreia îi dăm loc în cele următoare. Ea întregește cele publicate în Nr. 29 al foii, insistând mai ales asupra joloaselor împreunate cu înființarea unei centrale, care să procure comercianților mărfurile necesare de drept dela izvor.

Comerțul și industria sunt un factor de căpetenie în viața unui popor; vedem chiar că numai acel popor să poate numi popor puternic și cu viitor, în mâna căruia se află comerțul și industria. Cu toate acestea însă vedem că poporul nostru chiar pe acestea nu pune încă prețul cuvenit.

În direcțiunea aceasta noi încă n'am ajuns ca să ne organizăm, ci mulți comercianți înoată în întinerec, lucrând fiecare după cum îl taie capul și după cum îl bate norocul; ba ce e mai dureros, bieții noștri comercianți servesc și să trudesca ca să îngrășe pe străini, cari partea cea mai mare sunt dușmanii de moarte ai neamului nostru.

Din cauză că comercianții noștri nu sunt organizați, nu au o centrală, prin care să-și poată comanda mărfurile, — foarte puțini și foarte cu anevoie pot ajunge la limanul dorit, căci străinii dela cari cumpără mărfurile, le măsoară cu două măsuri: pentru comercianții lor cu un preț, iar pentru cei români cu alt preț, așa că Românul nu poate concura cu străinul.

Din cauza aceasta, de pretutindenea auzim pe comercianții români tânguindu-se nu numai contra poporului dela sate, ci chiar și a inteligenței noastre dela orașe, că cumpără și sprijinesc mai bucuros pe comercianții străini decât pe cei români.

Până când situațiunea de astăzi a comercianților noștri, nu va lua o nouă direcție pe terenul comercial, până atunci nu vor putea concura cu străinii, și neputând concura cu străinii, putem zice că nici îmbunătățirea sortii lor — de care în parte e legată și soarta poporului nostru — nu se va îmbunătăți.

Pentruca comercianții noștri, mici și mari, să poată concura cu străinii, cari ne copleșesc, și pentruca banul Românului să ajungă la Români a fost, și acum mai mult ca ori când, este de lipsă, ca toți comercianții să se organizeze și să se grupeze cu toții într'o însoțire generală, făcând o centrală a comerțului, cu firmă înregistrată, așa că nici cei mai afurisiți dușmani ai neamului să nu o poată nimici.

Centrala comercianților va avea de scop, ca să întrețină legături cu cele mai mari și mai de valoare fabrici, chiar și cu unele de preste ocean (America), dela cari comercianții noștri prin centrală să poată primi mărfuri cu prețurile de fabrică; fiindcă numai o centrală puternică ar putea face legături cu diferite fabrici, ca să poată comanda pe sama comercianților mărfuri cu prețurile cele mai reduse.

În chipul acesta comerciantul român atât dela sate, cât și dela orașe n'ar mai fi silit ca să-și comande marfa cu preț în doi delaga agentul Itig, Șloim ori alt lepros, de

prin Pesta, Cluj, Alba-Iulia etc. ci ar comanda prin centrala cea românească, care le va face cele mai mari favoruri.

Pe calea aceasta industria și comerțul român se va ridica la înălțimea ce li-se cuvine, punând în respect pe străinii, cari pe toate căile caută să ne nimicească.

Centrala comercianților cred că a înțeles-o oricare comerciant; dar deși noi avem proverbialul obicei, ca să facem staul, după ce a mâncat lupul oile, și — după ploaie să luăm suman de oaie, — totuși să nu mi-se ia în nume de rău, când îmi exprim pe calea aceasta dorința, că ar fi sosit timpul, ca comercianții români să se întrunească cât mai îngrabă în un mare congres al comercianților români, în care să decidă înființarea unei centrale a tuturor comercianților, cu firmă înregistrată, ca astfel cât mai îngrabă, atât comercianții cât și poporul să se poată bucura de favorurile acestei societăți binefăcătoare.

Ar fi o rușine pe neamul nostru și în special pe comercianții noștri, dacă afacerea aceasta s'ar mai trăgăna, sau dacă ar rămânea baltă; fiindcă favorurile și fructele unei astfel de însoțiri nime nu le poate trage la îndocală.

Așa dară deșteaptă-te iubite comerciant român; căci devisa e libertatea și scopul e sfânt.

I. Bota.

Stiri economice.

Banca „Furnica“ din Făgăraș a deschis o nouă sucursală (filială) în Arpașul-de-jos. Directorul ei e dl Dr. G. Moldovan, cassier părintele Trandafir Dragoмир.

Gaz la Agnita. Săptămâna trecută s'au descoperit izvoara bogate de gaz lângă Agnita (comitatul Sibiului). Despre aceasta s'a făcut raport guvernului.

Traficile (boltele de tabac) nu se vor mai înmulți de-aici înainte. Traficanții cei mici s'au plâns, că abia mai pot trăi, de aceea ministrul de Finanțe le-a făgăduit să nu mai înmulțească numărul concurenților.

Vânzarea de ouă, găini și lapte nu e socotită ca negoț, de aceea oricine le poate vinde, fără a-și scoate pentru aceasta concesiune dela autorități. Așa a hotărât ministrul de comerț.

Târgul de vite din Orăștie a fost oprit din cauza boalei de gură și de unghii. În Orăștie și în multe comune vitele sunt oprite de-a mai eși din sat, respective din curți.

Grăunțe pentru sămânță. Domeniul statului (moșia erarială) din Făgăraș dă sămânță de orice fel de cereale și alte plante agricole la aceia, cari dovedesc, că o întrebuințează pentru locurile lor proprii. Sămânța e de cea mai bună, căci e cea mai aleasă. Prețul e după piața din Făgăraș, adăugând încă două coroane la sută de coroane. Se primesc și înștiințări pentru sămânță, și anume pentru toamnă până la 10 Octomvrie n., pentru primăvară până la 31 Decemvrie. În cazul acesta trebuie să se avanseze de fiecare sută de coroane o coroană, care se va scădea, când se va plăti prețul întreg.

Pilde dela băncile populare.

În comuna Draja din județul hova (România) s'a înființat în anul o bancă sătească cu un capital de 350000 lei, vărsat de 35 membri. Astăzi, după 10 ani banca are 1975 de membri cu un capital de 470 de mii 944 lei, împărțit în următor:

Depuneri 20,297 lei.

Fond de rezervă 20,124 lei.

Fond pentru clădirea unui local propriu 7215 lei.

Fond cultural și de binefacere 48 mii 116 lei.

Banca aceasta, care are membri satele vecine, a dat până acum 100000 lei împrumuturi în valoare de 395 mii 500 lei pentru cumpărări de pământ, de unelte agricole și pentru cumpărare de vite.

În Aprilie 1909, în urma stăruinței învățătorilor Popescu și Basilescu, s'a înființat pe lângă școală un atelier de teorie, care se întreține din ajutoarele satele mite dela banca sătească din Draja. Ajutoarele acestea se restituiesc fără dobândă din ceace produc cele 10 lucrătoare arătate acolo. Atelierul are 6 războaie, din cari patru sunt perfecționate și 2 țărâni. Se fac numai țesături curat țărănești, cari vin negustorii de le cumpără din sat.

Tot cu ajutorul băncii s'au înființat două biblioteci, una în Draja-de-sus, și două în Draja-de-jos. În ciururile liber-tăraunii se duc cu plăcere la aceste biblioteci, unde cetesc cărți folositoare.

Vieța socială.

Tinerimea română din Armeni invita la Concertul împreună cu producțiune teatrală-declamatorică ce se va aranja Duminecă, în 13 August st. n. a. c. cu ocaziunea adunării generale a despărțământului Săliște a Asociațiunii în sala școlii grecești din loc. Venitul e destinat pentru înființarea unui fond în amintirea răposatului Aurel Bratu, fost profesor la seminarul „Andreian“. Suprasolvirile și răscumpărările învțătorilor sunt a se trimite la adresa dlui Simeon Oprîșiu, preot în Armeni (Bisményszékes, u. p. Ladámos). De bună seamă să îngrijește comitetul aranjator.

Poșta Redacției.

I. M. P. în Comana de Jos. »Jurământul strămb« se va publica în unul din numerii viitoare. I. Bugneriu, Seliștat. Dl Stroiescu a fost până bine de curind în Paris, de unde a plecat însă. Vara umbă pe la băi, de aceea să așteptați până la toamnă.

Finteușul mare E trist, când nu tîni nu respectează bătrânețele și lasă pe un moș și stea în picioare ocupându-i strana în biserică. Credem însă, că tînarul și-a văzut însuși greșala și-i va fi părut rău.

V. S. Nu mai încapă îndoieli, că noi publicăm cu plăcere știri bune dela armata dacă acelea au interes pentru Români. Iar cele scrise despre Popa, aduce cinsto și laudă solului român preste tot. Intocmai ca și solii români din Viena, a căror vitejie, la stăruința unui mare foc în Viena mai zilele trecut, a fost scoasă la iveală chiar și de folle mari vieneză.

Vasilie Penția în P. A fost o greșală la mijloc. Numerii cei doi s'au trimis din nou regulat. Numerii dorii s'au trimis.

Dămian Dironca, America. Abonamentul e achitat până la finea anului.

M. C. în S. Care revistă e aceea?

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Populară“

Nr. 31

Cărți și reviste.

A apărut: I **Sibiul**, călăuză ilustrată pentru excursioniști și II **Prin Turnu-Roseu spre România** — de Teodor Romul

Aceste două broșuri sunt neapărat de trebuință pentru orice străin sau doritor a cunoaște mai deaproape orașul Sibiiu dimpreună cu împrejurimile lui până la Rîmnicu-Vâlcea în România. Descrierea acestor împrejurimi e însoțită cu o mulțime de ilustrații, executate artistic. Broșura I costă 1 coroană, iar a doua 1 cor. 20 bani. De vânzare la librăria „Foi Poporului” și la alte librării.

1. **Ziaristica bisericască la Români**. Dr. Onisifor Ghiu. Sibiu 1910. Prețul 2 cor. și 10 bani porto.

2. **Cercetări** privitoare la situația învățământului nostru primar și la educația populară. Sibiu 1911. Prețul 1 cor. și 10 bani porto.

Loc deschis.

Medic specialist **Dr. Palócz**, care de prezent se află în călătorie în străinătate, cu începutul lunii August își începe iar oarele de practică în Budapesta.

Moarte prin îmbolnăvirea dinților. S'a constatat pe terenul cultivării dinților, de către autorități cunoscute, că un dinte stricat conține o mulțime de morbuși, cari după împrejurări pot cauza moartea. Așa au statorit Dr. Müller, că din 136 cazuri infecțiuni septice ale corpului, 11 au fost mortale, provenite din dinți stricați. Gravit-Rühle și alții au dovedit, că dinții stricați sunt poarta de intrare a bacililor de tuberculoză. Numai prin o îngrijire regulată a gurei, prin folosirea mijloacelor întru toate corespunzătoare cerințelor moderne pentru curățirea dinților, s'a poate înlătura pericolul de infectare. Kalodont și apa de gură a lui Sarg corespund întru toate cerințelor de mai sus, de aceea a și fost de recomandare autorități medicale de dinți, în repetite rânduri, ca cele mai bune recomandate, cam documentează și multele atestare.

Durerea de cap chinuitoare și insomnia provin de cele mai multe ori din mistuirea grea. Din rapoartele științifice estragem, că apa naturală amară **Franz Josef** e folosită cu plăcere în clinica de nervi ces, reg. din Viena, pentru că apa Franz Josef și în doze mici folosită, înlătură crușător dezvoltarea multor morbuși. S'a poate căpăta în farmacii și prăvălii de ape minerale.

Gustare și sete...**Abătut și obosit**

devine orice lucrător care își va potoli setea la zile călduroase cu bere sau vin.

Jasă voioși de lucru și puternici
ter rămân toți, ce vor lua drept: **potolitor de sete:**
un pahar de cafea „Enrilo” răcorit.

Această decoctiune de „Enrilo” este foarte simplă de preparat.

La un litru de apă se ia vre-o 2 lingurițe de cafea plină = 10 grame : Franck »Enrilo«
soluționi de cafea; aceasta se fierbe 5 minute în apă, amestecând odată la clocotire; apoi se lasă 5 minute să stea spre limpezire. Furtura se toarnă în alt vas, i-se adaugă ceva zahăr și se așează spre răcorire (într-un vas plin cu gheață).

Un litru din această gustoasă cafea „Enrilo” costă împreună cu zahărul numai

5—6 bani.

Pentru lucrător reprezintă de aceea :Enrilo:

potolitorul de sete față de vin și bere o

economică respectabilă săptămânală.

Luat cald cu lapte

10 grame la 1/2 de litru apă), cafeaua „Enrilo” este un dejun excelent de dimineață și de cină.

Această cafea „Enrilo” se produce de către fabricile casei **Heinr. Franck Shöne;** dar se găsește de vânzare în orice magazin de coloniale

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

30 Iulie: Macău.

31 Iulie: Avrig, Gyoma.

1 August: Canija mare, Eperjes, Pa-polt.

2 Iulie: Ferihaz.

3 August: Haroschierec, Komarom, Luna.

4 August: Șomcuta mare.

5 August: Drag, Mociu, Soborșin, Voila.

6 August: Aiud, Farcoșlaca, Goroslăul de pe Someș.

7 August: Budapesta, Mănăsturul ung.

8 August: Baia mare, Barot, Cetatea de baltă, Ciozven, Ciuc-Coșinaș.

10 August: Boroșneul mare, Copșa-mică, Dej, Șercaia, Vințul de sus.

11 August: Copșa-mare, Făget, Se-beșul săsesc.

12 August: Becăș (Gherghio), Corond, Merghindeal.

14 August: Comloș (Banat), Frata ung., Jimborul mare, Mocrin, Moldova ve-che, Vinga, Vișea de jos, Zarand.

15 August: Alibunariu, Câmpeni, Fă-get, Hațeg, Iliu, Sân-Paul, Șilimegi, Teiuș.

16 August: Cisnădie.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgu-rile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Cancelaria advocațională

a lui

Dr. Pompiliu Isacu

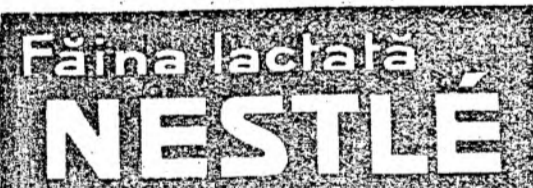
se află de la 22 Iulie n. c. în
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 45, parter.

(casele Iul. Vermesche) 238 8—3

De închiriat.

În orașul **Sebeșul săsesc**, în strada Dăii Nr. 16 d, în apropiere de casarma husarilor și de băile din nou edificându, la poziție foarte bună s'a află de închiriat o casă unde e și licențe de cărcimă.

Deslușiri dă mai detaliat proprietarul
Petru G. Opincariu.

Este dovedită după o lungă experiență ca foarte bună pentru copii sănătoși și bolnavi cât și pentru bolnavii de stomac. Impedică și înlătură văr-săturile, diareea, catarul intestinelor — Broșura „Îngrijirea Copiilor” se poate avea gratuit de la **NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse 11.**

114 9—12

IOSEF R. MEISTER

zugrav de case și pictor de decorațiuni în Sibiu,
strada Vișoilor Nr. 7 și strada Wachsmann Nr. 20.
(Couradswiese) primește tot felul de

Sucrări de zugrăvit

după modelele cele mai nouă și mai moderne, picturi de biserici în execuție escelentă prin întrebuințarea de diferite pietri colorate ce se folosesc la ornamentare, spoirea (colorarea) de edificii și școale, pe dinlăuntru și dinafară, etc. Lucru solid. Prețuri foarte ieftine. Edificii nouă și lucrări comunale se iau îndoesebi în considerare. 191 7—6

De vânzare

se află la subscrierul un vagon de cucuruz, prima calitate, precum și 100 acții de-a lui „Racoșanei”, institut de credit și economii în Șeica-mare.

Nicolae Racoșia

medic cercual

253 1—1

Șeica-mare (Nagyselyk).

2 sau 3 băieți

de școală pot primi cost și cvartir în Sibiu,
Rosenanger Nr. 23. 251 1—1

Se caută

în o comună cu circulație mai mare, unde zidirea trenului e în curs, un cărcimar român cu cauciune, care să-și ocupe postul îndată. Respectivul să poseadă și limba maghiară, având a conduce un hotel, restaurant și o cărcimă. Să recere calină bună. Oferte sunt a să înainta la: **Bereria Mendel**, societate comercială în Torda. 254 1—1

2 sau 3 băieți de școală

la gimnaziu sau școala populară, se primesc în cost și cvartir într-o casă bună străină din Sibiu.

Informațiuni mai deaproape se dau la administrația „Foi Poporului”.

Deschidere de atelier.

Am onora a aduce la cunoștința onor-
ratului public, că mi-am deschis un

Atelier de compactorie

SIBIU, strada Pintenului (Sporergasse) Nr. 18.

Bazat pe o praxă de mai mulți ani, mă aflu în plăcuta poziție de a putea executa tot felul de lucrări din branșa compactoriei în timpul cel mai scurt, — lucru cu gust și pe lângă prețuri convenabile.

Îndeosebi atrag atenția p. t. comer-cianților, oficiilor publice și institutelor de bani, că eu execut și cărțile lor trebuincioase, de la execuția cea mai simplă până la cea mai fină și mai modernă. 247 1—3.

Rugând onoratăi publice pentru bine-voitorul său sprijin, semnez

Cu toată stima

KOLOMANN MICHNAY
compactor

SIBIU, strada Pintenului 18.

Odăi mobilate

pe timp mai lung sau mai scurt, foarte po-trivite pentru cei ce vizitează Sibiiul sau băile de la Ocna-Sibiului, se află în Sibiu, aproape de gară. La dorință se dă bucurios și viftul întreg, pe lângă preț moderat.

Informațiuni mai deaproape se dau la
administrația „Foi Poporului. 206 4—3

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răs-pândirea și lăptirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Vinuri bune vechi ardelenesti

se află de vânzare în cantități și mai mare,
pe lângă prețuri moderate, la

Ieronim Spornic, 322 15—3
în Sibiu, strada Zenghofplatz Nr. 13.

Nr. 372—1911 price. Nr. 232 3—3

Publicațiune.

Subscrierea primăriei comunale a comunei **Nucet** (comitatul Sibiu-Szeben) dă în întreprindere prin licitațiune minuendă, în 18 August 1911, la 2 care p. m., **edificarea unui șipot comunal** pe baza planului preliminarului și condițiilor afișate în cancelaria comunală.

Să notează cumcă, ori-ce săpare a șanțurilor, cărăușile precum și furnizarea petrișului necesar să efectueze în natură de comună.

Licitațiunea e verbală, oferte în scris nu se primesc.

Prețul strigării 7000 coroane.

Condițiile, planul și preliminarul să pot observa de către întreprinzători în carele oficioasă în cancelaria comunală.

Nucet, în 18 Iulie 1911.

Primăria comunală.

Octavian Fruma
vice-notar.

Sava Simu
primar.

Un commis,

cu praxă bună în bransa de manufactură, află aplicațiuni sau condițiuni favorabile, la **Ioan Comșa & Filii Săbiște** (comitatul Sibiuului). 239 2—5

Prețul bucatelor

În Sibiu la 8 August st. n.:

Grâu	Cor. 15,40 până 17.—	de hectolitru
Alcăză	11,20	12.—
Ovăz	7,66	8,40
Coacuz	10,60	11,40
Darsofi	2,00	—
Fasole	—	—
Șăină Nr. 3	36,60	37,60 la 100 chilo
" " 4	35,80	35,80
" " 5	34,00	34,00
Slănină	170—	180.—
Unsoare de porc	180.—	188.—
Bău brat	50.—	62.—
Bău de lănci	76.—	86.—
Bău de lănci topit	92.—	92.—
Băpun	54.—	54.—
Fân	4.—	6,40
Leamă de foc replușite	7,70	8.— la met. cub
" " piute	6,70	7, 0
Spirit rafinat	1,80	1,85 la litru
Spirit ordinar	1,78	1,80
Carne de vită pentru sopă Cor. 1,92 până 2.—	2.—	2,40 la chilo
" " friptură	2.—	2,40
" " vițel	1,20	1,80
" " porc	1,52	2.—
Ovăz, 10 bucată	—,57	—,67
Ua pătruz de miel	—	—
Carne de cal	—	—

În Budapesta în 9 August st. n.

Grâu de Tisa 78 chilo	Cor. 11,27 până 11,28	la 50 chilo
" " 79 " "	11,04	11,46
" " 80 " "	11,52	11,67
Șăcară	8,27	8,28
Orz	8,—	8,30
Ovăz	9,17	9,18
Coacuz nou	7,34	7,45

Unsoare de porc Cor. 172,— până 176,— la 100 chilo
Slănină 148,— până 168,—

Băzământ de lăternă C. 146,— până 180,— la 100 chilo
" " trifoiu 116,— până 146,—

Furci îngrășați pentru untură C. 1,60 până 1,67 la chilo
" " carne 1,60 până 1,60

Vițel —, —, —

Prețul banilor în 9 August n.

Galbeni	Cor. 11,29	11,28
100 Lei, hârtie	94,50	95,90
100 Lei, argint	98,—	94,50
Lire turcești, aur	21,35	21,65
1 fant șterlingi englezești	23,85	24,05
100 marce, aur	117,20	117,60
100 " hârtie	117,20	117,60
Napoleon	18,95	18,03
100 Ruble rusești, hârtie	253,50	254,75
100 " " argiat	243,50	246,—

Un văduv

Încă tânăr, caută o fată sau văduvă până la etatea de cel mult 35 ani. Respectiva să fie o bună economă, iar nu de rang mare, de oarece rang poartă dănaul, având post cu drept de pensie. Copii nu are. Respectivul urește luxul, Zestre e de dorit. Doritoarele binevoiescă a se adresa sub „O O“, Zám, postrestante, Hunyadmegeye. 234 4—3

Nr. 692/911

249 1—1

Publicațiune.

Comuna **Săcădate** exarândează pe calea licitațiunei publice, ce se va ținea în 19 August a. c., la 2 care după amiază, **pășunatul** din

1. „Coșezele“, 8 zile după slobozitul vitelor în coceni și până în 14 Septembrie 1912, cu prețul strigării de 2000 coroane;

2. „Prundu din sus“, și „Lunca Săcădatei“, 5 zile după slobozitul în coceni și până în 6 Maiu 1912 cu prețul strigării de câte 100 cor.;

3. „Pădurea din sus“, din 27 Septembrie 1911 și „Pădurea din jos“, de când intră vitele în grajd și până în 22 Martie 1912 cu prețul strigării de câte 300 coroane.

Vadn e de 10% la fiecare pășune.

Condițiunile speciale se pot privi în cancelaria comunală.

Primăria comunală.

Mai multe măji metri e de

Slănină papricată

acizată la aer și afumată, marfa de iarnă, precum și **unsoare de porc** se află de vânzare la 231 3—3

Adolf Spek

Sibiu, strada Turnului (Saggasse) Nr. 28.

De închiriat.

Inchiriez anual, sau pe timp de 3 ani, proprietatea mea constătoare din o casă cu 3 odăi și o cameră, dintre care, una pregătită pentru boltă; un cuptor pentru copt pâine și cornuri, sistem ca la oraș, două grajduri și o șură, afișate în comuna Vlădeni (comit. Făgăraș). Informațiuni mai de aproape să pot că pata în acea comună sau la subsemnatul Iosn N. Nistor comerciant în comuna **Hersent** (Herzény, comit. Fogaras). 248 3—3

Nr. 681—911.

Publicațiune.

Comuna **Racovița** (com. Sibiu) publică citațiune publică, ce se va ținea în cancelaria comunală, în 28 August 1911 st. n. la 3 care d. a dă în arândă dreptul de crășmă în crășma comunală, începând din 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decembrie 1914.

Prețul strigării: 1000 cor. Vadn la Reprzentanța com. își rezervă dreptul de a alege dintre licitanți pe care va să fără considerare la suma oferită.

Condițiunile mai de aproape să pot privi în cancelaria comunală, în carele oficioasă.

Racovița, la 7 August 1911.

Primăria comunală.

O fetiță de școală

din casă bună să primește cu vîplul într-o văduvă de funcționar în Sibiu.

Informații se dau la administrația „**Poporului**“.

Nr. 795/911

250 1—1

Publicațiune.

Comuna **Veștem** exarândează pe calea licitațiunei publice ce să va ținea în 19 August 1911 st. n., la 3 care p. m., dreptul de pășnat cu oi de iarnă și primăvară din hotarul său. Prețul strigării 1500 Cor. Vadn la 10%.

Condițiunile de licitație să pot afla în cancelaria comunală.

Primăria comunală.

Piese de teatru

de **Emanuil Suciu**

potrivite pentru a fi reprezentate la sate:

„**Nunta Țiganului**“ comedie originală într'un act, scrisă în versuri, prețul 60 fl.

„**Au plecat la târg**“ dialog comic 30 fl.

„**Țiganul în căruță**“ dialog comic scris în versuri ediția a III-a 20 fl.

„**Țiganul căstana**“ comedie originală într'un act, scrisă în versuri ediția a III-a prețul 30 fl.

Să pot procura dela „**TIPOGRAFIA POPORULUI**“ din Sibiu precum și dela autor în Magareiu u. p. Bürkös (N.-Küküllö vm.) trimiteți prețul înainte, plus 5 fl. pentru poștă după un exemplar.

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Macelarilor Nr. 12.

Pentru ori-ce ocazie

se află

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Localul de crișmă și prăvălie

în Cârnești (Kernyesd, comitatul Hunyad) împreună cu toate suparedificările aflătoare acolo și grădina aflătoare în dosul grajdului, care formează proprietatea Bisericii greco-catolice din loc,

să dă în arândă prin licitare

celuia care va da mai mult, pre timp de 3 ani, începând din 10 Octombrie st. n. a. c. Licitația se va ținea Joi în 17 August st. n. la 2 ore după amiază, în cancelaria parchizală din Cârnești.

Prețul de strigare e 900 (nouă sute) so-228 4-4 rane anual.

Doritorii de a arânda acest local, vor avea să ia parte în persoană la licitație sau să facă oferte în scris, până în ziua licitației, la subscrierul, depunând vadiu de 10%, a sumei oferite.

Arânda anuală să va solvi în 2 rate semestrale anticipative.

Condițiuni mai amănunțite să dau verbal la subscrierul.

Notez că aceasta e singura crișmă și prăvălie în comună, care are la 900 locuitori.

Postă, telegraf, telefon și stațiune la cale ferată Hațeg—Caransebeș, în loc.

Cârnești (Kernyesd), la 18 Iulie 1911.

Silvius P. Barbescu
preot gr-cat.

Carol F. Wultschner

mehanic

Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.

Primul institut sibiian

273 22-

Cumpărări ocazionale!

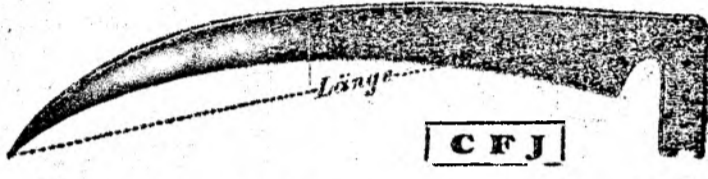
Din cauza defacerii totale a depozitului meu de mașini de cusut

vând toate din depozit cu prețuri foarte scăzute:

Mașini de cusut pentru familii Singer A	de la C.	56—	în sus
" " " Ringschiff	" " "	90—	" "
" " " pentru meseriași	" " "	120—	" "
" " " Bogenschiff	" " "	80—	" "

Numai atât cât ajunge cele din depozit!

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

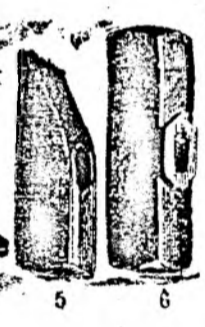

Coase	Lungimea	70	75	80	85	90	cm.
1 bucată	C.	1.60	1.60	1.60	2.—	2.—	

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb orice coasă provăzută cu semnul [CFJ] care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

Clește americane pentru botul porcilor 1 buc. C.—80
100 de inele la cleș C.—70

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt. coase	Ciocane pentru coase	Țitoare de coase
Forma fig. 2 3	Fig. 5 à 250 300	Fig. 6 à 850 grame
1 buc. C. —.80 —.80	1 buc. C. —.70 —.80	Nr. 4, 1 bucată C. — 18

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.

La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Aceste coase cu insigniul [CFJ] și unelte de bătut coasa garantate să mai află la următoarele firme: Abrud: Teofil Faur, Ioan Manovits. Alba: Romul Todca, Onez, Ioan Czuzk, Agârbiciu: Johann Schuller. Agaita: Brüder Gunne Filiale, Johann K. Schuller. A-Iulia: Depozitul Carol F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth, Andreas Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Albert Kisch. Bărăbint: Dumitru Dădărlat. Benic: Nicolae Frâncu. Berghiu: Nicolae Ionașiu. Bieaz (Gyergyó): Lanczet Gizela. Bolcaci: Marin Willesch, Fritz Knall. Bradu: Fritz Kisch. Bucardea-Grănoasă: Chirilă Borza. Cacova: Dănil Iosof. Cața: Fritz Knall. Cârța: Moritz Lesmann. Cămpeni: Aurel Ioanele, Const. Gh. Bolog, O Iea George. Certege: Nicolae Trifa. Cetea: Costea Aleman. Cincul-mare: Uaniel G. Andee. Cincul-mic: Johann Kaufmann. Ciora: Simion Socaci. Cisnădie: Mih. Mathias, Konsumverein, Johann Mesch. Cohalm: Karl Falk. Cristian: J. G. Conerth. Cugir: Johann Un' h. Chisfalán (Micești): Ioan Iván. Cut: Todor Mocan. Damitru Posa. Dieea: Petru Poiana. Dobârca: Thomas Bachmann. Erne-ul-mare: Izrael Adolfiné. Feneș: Lorencz Ferencz. Făgăraș: Karl König. Frâna: Josef Schester. Galda-de-sus: Ilie Iuga. Galda-de-jos: Ioan Reciu. Gurariului: Ioan Tristiu, Ioana Tristiu. Hăpria: Ioan Lazar. Henig: Ioan Miclăuș. Hașag: Daniel Ungar. Husușan: Michael Simonis. Jidveiu: Johann Orendi, Samuel Wachsmann. Loamăș: Moritz Klein. Lopadea-română: Ilarie Iosof. Merenava: Karl Kaddo. Mihalt: Klein Markus, Arsenie Floarea. Noarichiu: Alfred Römer, Georg Buchholzer. Noui românesc: Arnold Lesman. Ocna-Sibinului: Avram Savu, Stoia Ioan Pre-up. O-Cârțișoara: Ioan Scorobetu. O eidea: Mihály Kutscher. Orlat: Loloi Simion, George Baciu. Poiana: Ioan Bozdog. Poiana (Nyirmezó): Nicolae Floas. Pianul-de-sus: Ilie Voșan, Ioan Nicoară, Pavel Romanțian. Pianul-de-jos: Reisz Salamon. Răhân: Luca Stoica. Richisder: Andreas Nemenz. Roșia-mont.: Mold van Gyuláné Sásáus: Julius Kerekes. Săliște: Dumitru Roșca Capitanu. Sântimbru: Dumitru Ros-a. Sărisoara: Paraschiva Costea. Sebesul-ăsere: Johann T. Gross. Sstea-mare: S. G. Theil, Julius Everth. Șelca-mică: Johann Brantsch. Șelimbăr: Milea Irimie. Șlimnic: Fridrick Keul Sprinz. Nicolae Stoia. Sipos Gyula. Șoroglin: Elekes Lajos. Șona: Josef Graef, jun. & Vic-ar. Șomărtia: Franz Seibal, Simuel Schmiedt. Streza-Cârțișoara: Ioan Stopu. Teiuș: Gerő Székelybidy. Trăscău: Klocza János. Tiliuca: Vasilie Iuga. Ungureii Mathias Stefan. Zlatna: Traian Baico.

Țitoare pentru cuți de coasă, emailate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. —.42 și sulfate cu zinc, foarte durabile, 1 buc. C. —.40. Cuți de coase de la 10 fi. în sus, în asortiment bogat, 1 buc. C. —.40. Cuți de bergamo albăstre negre, insigniul [CFJ] 1 buc. C. —.80. Coade de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C. — 96. Gieble de fer pentru coase de cereale, de girofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Țave de găteij contra umfării vitelor, pentru vite Cor. 6.—, pentru vitei Cor 5.50.

172 12-

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului“, unde sunt citite de mil de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărituri și articli ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI“.

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de vară

în mare asortiment

noutățile

soșite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspundă pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“.

Informații să dau și comande să primesc la administrația FOAIA POPORULUI.

Scoabe și alte unelte

pentru zidiri 1916-4

fabricat bun, se află în depozit în cantitate mare și ieftine la

ANDREAS RIEGER în Sibiu.

Listă de prețuri se trimite la cerere gratis și franco.

Baie de cură de rangul prim

Izvoare calde, ce conțin **64°C.**
Jod alcalic muriat

VINDECĂ SIGUR

reumatism, ischiasa, organele de mișcare, diabet, boala de constituție, boala de copii, durerile de cap și exodati.

125 Deschis întreg anul! 7-8
Prospecte se trimite la dorință gratis!

Cetiți și vă mirați!

Ocazie de felul acesta nu mai ai în viață!

600 de obiecte numai cu 4-20 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru care se dă garanția de 3 ani, o cravată elegantă de mătăsă, la modă, 3 batiste, 1 stralucit mel pentru bărbați, cu peatră scurpă imitată, 1 garnitură de podobe femeiești elegante, 1 frumos collier de mătă-găritare orientale, 2 doate femeiești la modă, cu copii libere, 2 brățări elegante, 1 păreche de cerceuri frumoși cu copii libere, 1 minunată oglindă de buzunar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche de botoni pentru manjete din aur double de 3 grade cu copii libere, 1 foarte elegant album pentru ilustrate, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 3 obiecte comice, buze de distracție pentru tineri și bătrâni ceopotrivă, 1 carte practică pentru corespondență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte de corespondență și mai mult de 500 de obiecte necesare într-o casă — Toate acestea, cu toate că ceasul singur plătește suma aceasta de bani, se pot câștiga numai pentru 4 cor. 20 fil. Obiectele să trimite cu rambursă, ori cu trimite înaintea a banilor pe adresa:

(11) 2-1
Wiener Central-Versandhaus

P. LUST, Krakau Nr. 648.

NB. Cinc comandă 2 pachete, capătă rambat un brieu englez prima. Pentru tel necorespuzător, banii se retrimit.

Mașini de cusut pentru trebuinte casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și gramofone

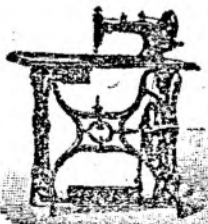
se pot cumpăra cu prețuri moderate și plătit în rate favorabile la

BODOR BELA

magazin de mașini de cusut și biciclete în

Făgăraș

Str. Henvéd Nr. 11.

În America unicul Depozit de cărți românești
Biblioteca Română în New-York

65 St. Marks Place.

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții românești și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonograme, gramofone, plăci și tuburi cu cântece românești, muzicnice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloacele și trimite de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

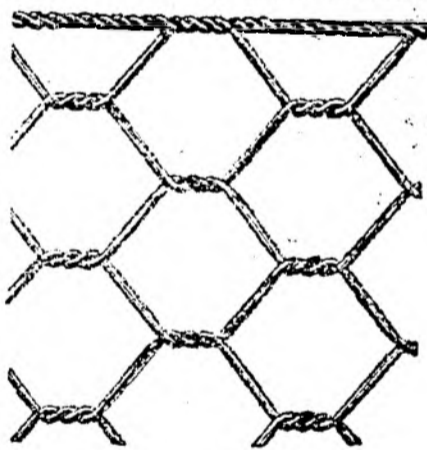
este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 19-

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

REGISTRIERTE SCHUTZMARKE

Împletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și grosime a sârmei, pentru tot felul de închisori. 113 19-32

Portland și Romancement de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse

Stucătură de trestie.

Împletitură „Bacula“

Materialul de zidit în viitor. Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cudst în rudo, fier modelat, fier în rudo și fier de încheiat în 600 profile și dimensiuni se află în depozit.

TEVI

de fier covăcit și de turnat pentru țevi și țigle

Pumpe pentru fântâni și alte industrii
Ștrelele de găurit pentru țevi și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

stabile, precum și locomobile pentru îmblățit, și pentru agricultură, construcție proprie probată, sunt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează. Se esecută ieftin și conștientos tot felul de reparaturi la motoare Düssel, motoare pentru oleu brut și benzină, sfredelire de cilindri, măciuci nouă, verigi, ventile, aparate pentru oleu și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare. 139 16-

Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Institut pentru construcție de motoare, mașini și automobile

Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

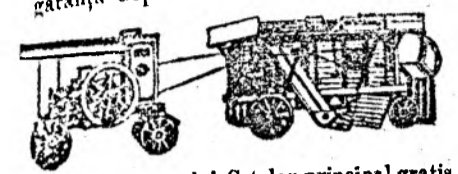
Motoarele mele sunt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sunt mult mai superioare altor motoare străine.

Cel mai mare succes:
Peste 1000 garnituri de treerat cu motor
in circulatie

**Vestitele garnituri de treerat
cu motor**

dela renumita fabrică de motoare
Kállai LAJOS
Budapest, Gyár-utca 28

ca recomandă tuturor economilor pe lângă
garanția deplină ca cele mai bune.

Invinge peste tot locul. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele exis-
tente recunoscute ca cele mai
simple. 162 18-25

Vinuri de masă escolente,

litra cu 52 și 60 filori la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negustoria
de vinuri

JOSEF SOBULTZ
Sibiu, strada Urezului 20.

Marca de scutire: „Anker”.

Liniment. Capsici comp.,
Indicant pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în
pachete cu marca de scutire „Anker” și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fil., C. 1-40
și Cor. 2-— să capătă aproape în toate far-
maciile. Depozit principal la Locul Török,
farmacist la Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur” în Praga. ::
Soseană Elisabeta Nr. 8 nou.
Expeditia zilnică. 293 52-42

Ocaziune foarte rară.

După nimicirea prin foc a fabricii, din marfa
scăpată mai multe mii de bucăți

acoperiminte de flanel culoarea tigruului

mi s-au dat spre vânzare, în cari abia să pot observa
pote de apă neînsemnate. Acoperimintele în gospodă-
rie sunt folositoare, tin cald și sunt tari, ca 190 cm.
lungi, și 136 cm. late. Comandele să fac cu rambursă
și anume: 4 buc. acoperiminte de flanel culoarea
tigruului costă 8 cor. 50 filleri. Fiecare cetitor al
acestui anunț să comande cu încredere, deoarece cu
conștiință liniștită pot afirma, că ori și cine în cea
mai mare parte va fi mulțumit. **Otto Bekera,**
inspectoru suprem ca. reg. în pens al magazinului
fabricii de acoperiminte, 4-5 Nachod Bohemia
(Csehország). 286 8-3

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghete!

4 părechi de ghete numai pentru Cor. 750.

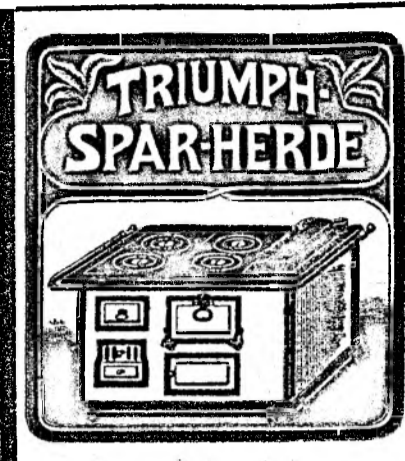
Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici
mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de
ghete sdanc sub prețul de fabricare. De aceea eu
vând ori și cui 2 părechi de ghete cu șinoare pen-
tru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau
negră, galosate, cu capă, cu talpa bătută tare cu
caie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărima după
măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 650.
Expedare cu rambursă. 12 13-3

C. GRÖNER, export de ghete, Craiova Nr. 193.
Schimbul e admis și banii retour.

Johann Schaser
măestru zidar
Sibiu, Wagnergasse Nr. 9
primește tot felul de lucrări de zidărit
ori și unde în provincie, cu prețuri moderate.
240 2-3

O mașină și buciu
pentru scărmanat de lână în stare bună să afli
241 de vânzare cu preț moderat la 2-3

JOHANN KÖNIG
SIBIU, strada Belletoarel (Schlachthausgasse) Nr. 5.

Cuptoare „Triumph”
in toate mărimile și diferitele execuții.

Marca „TRIUMPH” patent
Catalog se trimite la dorința gratis și franco.

Triumph-Werke Ges. m.
b. H.
fabrică de cuptoare și sobe 200 9-25
WELS, Oberösterreich (Austria-de-aus)
Reprezentant în Sibiu:
JOSEF JIKELI, strada Cismădiei 47.

Toate în lume se scumpesc!
pânea, carnea, chiria casel, — numai păpușii și chetele executate în atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma roșie”
după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc 161 12-—

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a
mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos
chiria. De aceea el poate lifera păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.
Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARĂ SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA”
Strada Cismădiei 5. SIBIU Strada Cismădiei 5.
recomandă

Asigurări împotriva focului
pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții
(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesio-
nale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă
sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și
asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente cor-
porale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până	Starea asigurărilor cu
la finea anului 1910	foc K 119,839,992-—
Capitale asigurate pe viață	sfârșitul anului 1910
achitate	viață
4,834,801.12	11,020,266-—
4,571,035.31	Fonduri de întemeiere și de
	rezervă
	2,428,317-—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice
informații în birourile Direcțiunei, strada Cismădiei Nr. 5 și la toate agenturile.
Persoane versate în Acuișiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul insti-
tutului în condiții favorabile.

AVISO!

PRĂVĂLIA DE HAINE
pentru dame și domni

Josef Schlesinger 198 9-—

Piața mare Nr. 22 se afli dela 20 Iulie 1911 în
Strada Cismădiei Nr. 31

Birou de informații.

Conștientând multe lipsuri ale populației românești din provincie, m-am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

24 27—

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză sau în răstimp de 2—3 zile ori și mai, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesesc în permanență cu referențal cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

— La aviz aștept la gară. —

L. Olafiu,

Budapest, Lajos uica No. 141, III/19.

In fabrica de Var din Orlat

se arde și expediază prompt zilnic, în mare și mic

renumitul**Var de Orlat**

liber de piatră și șgură.

Preț moderat, serviciu prompt și real.

I. Banciu, Orlat

176 11—10

Fumătorilor de țigarete!

Uniți-vă contra scumpetei enorme a țigaretelor. Nu vă sperie mica osteneală! Folosiți

TUBURI**Iacobi Antinicotin**

sau hârtie de țigarete „OTTOMAN“ (Cap de turc) și „TIP-TOP“ (biberonul aurii).

Cruțați și vă încercați norocul fără margini!

Fiecare loz câștigă necondiționat! * Câștigurile se plătesc imediat!

Tragerile și câștigurile sunt chezușuite din partea visteriei statului!

De 500 000 cor.

va fi câștigul prin **25** L. care se va sorți la tragerea din **1911** a lozurilor dela

Banca Hipotecară Ungară!

Vă invităm cu toată onoarea a cumpăra cel puțin o bucată din lozurile a estea de prima bonitate, cari prezintă necondiționat cel mai bun sistem de păstrare combinat cu celea mai extraordinare șanse de câștig, fără de nici un risc și fără a pierde un ban măcar!

Pentru a înlezni oricui cumpărarea a estor lozuri, le vindem și pe rate lunare și anume de prezent pe: **35 rate de câte 6 cor.**

NB. Aceluia, care ne trimite primele 3 rate de odată, îi cvităm a **4-a rată gratuit!**

Deja după achitarea ratei prime participă fiecare cumpărător la joc, iar câștigurile este în întregime al lui. Cu plăcere trimitem oricui prospectul cu explicările necesare. Binevoii a ne trimite adresa corectă.

6 trageri în fiecare an! 25 Februarie, 25 Aprilie, 25 Iunie, 25 August, 25 Octombrie și 27 Decembrie, în dezorsul cărora se trag la sorți peste **2 și 1/2 milioane cor.** Durata jocului esta în v. cea. 48 de ani, în care restimp se împarte proprietarilor de lozuri suma considerabilă de cea. **130 de milioane cor.**

Acelaș număr poate câștiga și de mai multe ori!

Lista oficială de trageri se trimite după fiecare tragere punctual!

Cu ocazia a easta notăm, că câștigul principal dela tragerea ultimă din 26 Iunie a. c. în suma de Cor. 100.000, s'a solvit deja feritului posesor al loz L. i. Seria 950, Nr. 9.

Comenzile sunt a se adresa pe cuponul dela mandatul postal către

ÜSTREGONA BANKA ÜC. SPOL., Budapest V., Sas-u. 24 sz.**CAROL GÜRTLER**

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onoratalui public interesat **atelierul seu**, unde se esecută tot felul de lucrări ce se țin de branșa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit

cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 24—52

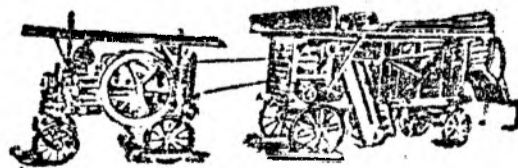
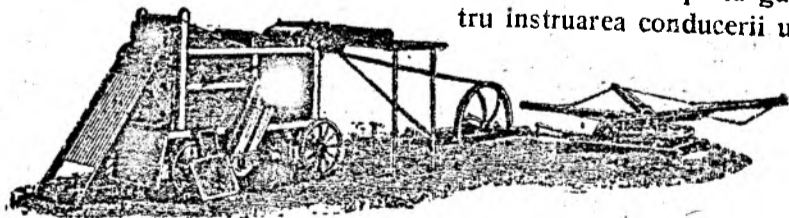
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

*** Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.**

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pentru instruarea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un monteur.

Construcția cea mai nouă.

83 22—52

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobotul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântăni și mașini pentru spargerea pietrii.

Vărtejuri de îm-blătīt și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3—4 cai, foarte ușor se poate îm-blătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea rgentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma **FRĂȚII GÖMÖRI**, au fost bine primite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii. Catalog și preliminar de speșe să trimite la cerere gratis.